

LIPNICA

Moravske Toplice Občasni informativni list občine

Srečno novo leto 2000

Foto: Jozef POBIC

U V O D N I K

Spodobilo bi se, da bi bila ta številka Lipnice praznična, polna lepih obetov in dobrih želja. Ni sicer brez tega, vendar so objavljeni tudi težki problemski sestavki, zlasti o dveh temah: vodi in kmetijstvu. Sprejetje odloka o pitni vodi oziroma frontalna uvedba takse za onesnaževanje vode je razburila in razdvojila občane. Objavljamo odlok in argumente obeh strani. Kmetje niso zadovoljni z delom svojega sindikata – na forumu o socialnih razmerah so se zavzeli za ustanovitev novega. Pa o razmerah v mlekarstvu pišemo, o dejavnosti društev in organizacij, o dogodkih ... To je vsebina zadnje Lipnice v tisočletju, ki ga zapisujemo z začetno številko 1(1999). Na začetek novega tisočletja pa bomo morali vendarle še malo počakati, do januarja 2001, kljub komercialni mrzlici, ki je že preplavila svet.

Veliko lepega, prijetnega, koristnega naj Vam prinese novo leto. Veliko sreče in zdravja Vam voščim.

Ludvik SOČIČ, urednik

*Vesele in zadovoljne božične praznike
ter obilo sreče, zdravja in uspehov
v novem letu Vam voščim*

Feri CIPOT, župan

*Kellemes karácsonyi ünnepeket
és boldog, egészséges, sikerekkel
teli új évet kívánok*

CIPOT Feri, polgármester

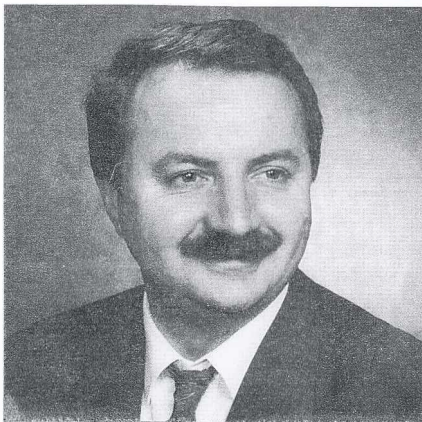
A MORAVSKE TOPLICEI KÖZSÉG MAGYAR NEMZETI ÖNIGAZGATÁSI KÖZÖSSÉGE

minden itt élő polgárnak boldog karácsonyi ünnepeket
és eredményekben gazdag 2000-es új évet kíván.

MADŽARSKA NARODNA SAMOUPRAVNA SKUPNOST

Občine Moravske Toplice želi vsem občanom občine vesele božične praznike in srečno novo leto 2000.

OB PREHODU V TRETJE TISOČLETJE

Feri Cipot

V tem predbožičnem in prednovoletnem času se vrsti mnogo zanimivih anket o tem, kaj je bilo najbolj odmevno v iztekajočem se letu, stoletju, tisočletju. Osebnostno si ne drznem javno razmišljati o tem, kaj je bilo najpomembnejše v zadnjem tisočletju, temu bodo verjetno več pozornosti posvetili zgodovinarji ali filozofi ali kaka druga intelektualna srenja. Vsekakor pa je 20. stoletje zaznamovano z veliko vojnami in gorja, z ekspanzijo prebivalstva, ki v tem trenutku že presega šest milijard ljudi, z velikimi iznajdbami – tudi atomsko bombo (njeno aktiviranje je gotovo eden prelomnih dogodkov v vsej zgodovini) in z začetkom tako imenovane globalizacije, podprte z internetom, brezžično telefonijo in odkrivanjem vesolja. Svetovna znanost ob koncu stoletja posega vedno bolj v samo substanco človeka in narave, kar je eden največjih izzivov prihodnosti, verjetno pa tudi ena največjih nevarnosti obstoja civilizacije, ki jo danes poznamo ...

Slovenci smo si v iztekajočem se desetletju priborili svojo državnost, zato je to gotovo najpomembnejši dogodek srednje generacije in vse, kar se je dogajalo od osamosvojitve do danes, ima prav posebno mesto pri ocenjevanju naše preteklosti. V tem smislu je bilo preteklo leto posebej bogato z dogodki, ki so in bodo tudi v prihodnje imeli pomembno mesto: obisk predsednika Clintona, drugi obisk Papeža in v zvezi s tem posvetitev škofa Slomška za blaženega.

Tudi naša občina slavi jubilej – pet let delovanja. To je sicer kratko obdobje, vendar dovolj dolgo, da lahko že delamo prve ocene delovanja. Za vsa leta tako lahko z gotovostjo trdim, da je bilo največ prizadevanj usmerjenih v izgradnjo kvalitetnejše osnove za življenje občanov in razvoj dobrih medsebojnih odnosov ljudi na tem prostoru, ki je bogat po svoji narodnosti in verski raznolikosti ter slikovitosti goriškega, ravskega in dolinskega sveta. Težko je sicer navesti najpomembnejše, saj je za vsakega izmed nas pomembno tisto, kar nas neposredno zadeva ali nam koristi, pa vendar je skoraj v vsaki vasi možno najti nekaj vsebine, ki kaže na prisotnost nove občine na tem prostoru.

Bilo je izgrajenih več kot 50 km lokalnih in krajevnih cest - pretežni del tega na Goričkem, končujejo se prve velike investicije v komunalno opremo: kanalizacije in čistilne naprave na ravenskem delu občine, posodobili in obnovili smo nekatere krajevne vodovode, dobili smo meddržavni mejni prehod, izgrajenih in dokončanih je bilo veliko vežic na pokopališčih, obnovljen marsikateri vaški, gasilski dom ali kulturna dvorana, posodobljeni športni centri in igrišča, urejena sodobna javna razsvetljava, dograjeni in obnovljeni prostori vrtcev, dozidane zgradbe šol, na novo izgrajene telovadnice (OŠ Bogojina), urejeni zunanji in notranji prostori osnovnih šol in drugo. Vseh investicij in investicijsko-vzdrževalnih del se je v preteklih petih letih nabralo krepko prek številke 100, kar samo po sebi dokazuje, da je bilo potrebno za njihovo izvedbo ne samo veliko sredstev, temveč opraviti tudi ogromno dela za njihovo pripravo in dokončanje.

Pomemben uspeh dosedanjega delovanja občine je vsekakor ustanovitev lastnega komunalnega podjetja, ki veliko bolje kot doslej skrbi za naše okolje, kar je eden od nujnih pogojev za razvoj turizma v prihodnje. Za hitrejši in vsesplošni razvoj turizma v občini smo ustanovili turistični informativni center, ki daje pomemben pečat razvoju turizma, predvsem zunaj tiste vsebine, ki se dogaja v zdravilišču.

V tem obdobju smo precejšnje skrb namenili kmetijski problematiki v občini, saj je ravno ta del gospodarstva v najtežjem položaju. Za potrebe hitrejšega razvoja obrti in podjetništva smo ustanovili lokalni pospeševalni center, ki ima sedež v naši občini, pokriva pa ves goriški del prejšnje soboške občine. Veliko je vsebin, ki so dobile z ustanovitvijo nove občine, po-

membno mesto dogajanja v tem prostoru, tako na kulturnem kot športnem področju ali področju zaščite in reševanja. Da vseh nočnih sej občinskega sveta in raznih odborov in komisij niti ne omenjam posebej, saj je vsakomur jasno, da je bilo spričo tako raznolikih dogajanj, potrebnih tudi veliko dogovarjanj in sklepanj. Vedno pri tem ne gre vse po pričakovanjih, vendar pa se doslej ni kazalo delovanje občinskih organov kot neka podaljšana politična roka strank iz ljubljanskih naslanjačev. Upam, da bo tudi v prihodnje tako, saj bomo le na ta način uspeli narediti več za sebe, torej za naše občane.

Veliko navora, znanja in volje v zadnjem času tudi sam vlagam v razvoj gospodarskih dejavnosti, ki z izgradnjo prvih kanalizacijskih sistemov dobivajo priložnost za razvoj tudi na območju naše občine. Prepričan sem, da bodo ravno te vsebine najbolj pomembno vplivale na ves prihodnji razvoj občine kot celote, pri tem pa v prvi vrsti Vas, občanov, saj je nivo življenjskega standarda pri nas možno približati evropskemu le z *dohodkovno zanimivimi projekti in programi, ki dajejo nova delovna mesta in možnost zaposlitve mlajši generaciji, vsem tistim, ki dnevno izgubljajo delovna mesta v slabih podjetjih, ter tudi tistim, ki bodo z evropsko integracijo morali opustiti ekstenzivno kmetovanje – vseh teh pa je tudi v naši občini veliko.

Ob prehodu v 21. stoletje zato pričakujem, da nam bo uspelo ob Vašem sodelovanju in Vaši lastni iniciativi, spoštovane občanke in občani, poleg že začete hotela za starejše v Moravskih Toplicah izgraditi pomemben predelovalni prehrambeni obrat in s tem bistveno prispevati k razvoju in prestrukturiranju kmetijstva, izdelati programske in tehnične osnove za širitev turizma po celem našem območju s pomočjo pridobitve statusa pomembnega turističnega območja v Sloveniji, izgraditi z namenom varovanja okolja nove kanalizacijske in čistilne sisteme in s tem tudi tistim naseljem, ki sedaj tega nimajo, omogočiti hitrejši gospodarski razvoj, oskrbeti ljudi z zdravim pitno vodo, kar je skupaj s cestami do sleherne naseljene hiše na Goričkem tudi primarni cilj bodočih občinskih investicijskih vlaganj.

Obči razvoj našega okolja je odvisen od vsakega posameznika, ki v tem okolju živi, zato je nujno, da se tega zaveda tudi takrat, ko se od njega pričakuje sodelovanje in pomoč. Ravno to medsebojno razumevanje in spoštovanje naših razlik bo pomemben pogoj za uresničitev smelo zastavljenih ciljev na začetku novega tisočletja.

Realni optimizem, veliko znanja, vedre in prodorne misli, veselje, smeh in iskrena ljubezen so atributi, na katere je potrebno postaviti več kot doslej, in ta misel je tudi moj moto ob koncu tega prelomnega trenutka ob preskoku tisočletja.

Ljudje, ki mislijo vnaprej, so uspešni, zato si ustvarijo sami svojo podobo! Ustvarite si jo torej tudi Vi!

Vaš župan Feri Cipot

DVOJE PRIZNANJ ZDRAVILIŠČU ZA KAKOVOST IN USPEŠNOST

Na 46. Gostinsko-turističnem zboru Slovenije – bil je v Portorožu – je bilo med dobitniki priznanj – zlate plakete za kakovost in uspešnost tudi Zdravilišče Moravske Toplice.

Združenje za turizem in gostinstvo pri Gospodarski zbornici Slovenije mu je podelilo kar dve zlati plaketi: Taverni hotela Ajda za prijetno umetniško in folklorno vzdušje ter dobro gostinsko ponudbo, Avtokampu Moravske Toplice pa za dobro infrastrukturno opremljenost in kakovost storitev.

V obrazložitvi so zapisali, da dajejo Taverni kot priljubljenemu gostišču poseben navdih reliefi v žgani glini ter poslikana stekla, ki so delo domačih umetnikov. Poleg prekmurskih specialitet je Taverna znana po dobri vegetarijanski in makrobiotični kuhinji. Posebnost je priprava jedi pred gosti. Izbira vin presega domači vinorodni okoliši. Gostom lepšajo urice romski ansambel, folklorni nastopi in pevski zbori.

Avtokamp Moravske Toplice sodi med najsodobnejše tovrstne objekte pri nas, ki sprejema goste vse leto. Parcele so dobro infrastrukturno opremljene, sodobna čistilna naprava pa je kampu prinesla ADAC ekološki Zeleni list. Kamp ima slikovito lego, neposredno dostopnost do objektov in ureditev za prostočasne aktivnosti. Za goste skrbi prijazno osebje, podnevi je v kampu tudi kamp mojster, ponoči pa varnostnik.

Geza GRABAR

Zdravilišče Moravske Toplice

NAJUSPEŠNEJŠE INVESTICIJSKO LETO DOSLEJ

V Zdravilišču Moravske Toplice se končuje eno najuspešnejših let na področju investicij doslej, saj že od pomladi hkrati potekata gradnji bazenskega kompleksa in II. faza apartmajskega naselja Prekmurska vas. Skupna vrednost obeh investicij – enih izmed dveh največjih v slovenskem turizmu v tem letu – presega 3,5 milijarde tolarjev. Z dokončanjem obeh projektov – polovica apartmajev bo uporabnikom predana že do konca tega leta, preostali pa do pomladi – in bazenskega kompleksa do glavne kopalne sezone prihodnjega leta, bodo v Zdravilišču Moravske Toplice bogatejši za 600 postelj in kar 2.200 kvadratnih metrov novih vodnih površin. Prihodnje leto naj bi razširili še igrišče za golf.

Zaradi težav, ki so se pojavile zaradi stečaja izvajalca gradbenih del, gradnja apartmajskega naselja s 144 apartmaji in centralnim objektom na zahodni strani zdravilišča zaostaja za nekaj mesecev. Direktor Zdravilišča Dušan Bencik je vendarle zadovoljen s potekom investicije, saj v tem času izvajalci pospešeno opravljajo zaključna dela. Prav tako je zadovoljen tudi s prodajo, saj so polovico apartmajev že prodali na trgu.

S pokrivanjem objektov pa se na vzhodni strani zdraviliškega kompleksa končujejo osnovna gradbena dela pri gradnji bazenskega kompleksa, za katerega v teh dneh prek javnega razpisa zbirajo predloge za njegovo ime. Kljub zgodnjemu snegu izvajalce del vreme v prihodnje ne bo preveč motilo, saj poteka gradnja v skladu s terminskim planom. Kmalu se bodo pričela obrtniška dela v notranjosti objekta. Direktor ni pozabil omeniti, da bo bazenski kompleks s številnimi vodnimi atrakcijami eden najsodobnejših tovrstnih objektov v Evropi. V njem bodo prišli na svoj račun tako mladi in dnevni kopalci kakor tudi standardni gostje zdravilišča, saj bodo prav slednji dobili v uporabo kvaliteten bazen z naravno zdravilno termomineralno vodo.

GOSTOV VSE VEČ

Če so v Zdravilišču Moravske Toplice v prvi polovici leta predvsem zaradi balkanske krize zabeležili manj nočitev kot v enakem obdobju lanskega leta (indeks domačih gostov je bil enak lanskega leta, indeks tujih pa za deset odstotnih točk nižji), se je slika v poletnih in še zlasti v jesenskih mesecih povsem spremenila.

»Prepričan sem, da bomo izpad nočitev v prvem polletju kompenzirali s sedanjo nadpovprečno zasedenostjo, saj smo v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta samo v novembru zabeležili več kot 20-odstotno povečanje nočitev; tudi rezervacije do konca leta kažejo, da se bomo povsem približali lanskega leta številu nočitev (248.000), s tem pa tudi obdržali naš velik tržni delež nočitev v okviru Skupnosti slovenskih naravnih zdravilišč, ki je lani znašal 11,9 odstotkov,« je prepričan Bencik. Samo v novembru so v nastanitvenih zmogljivostih – v hotelih Ajda in Termal ter v kampu – našli več kot 20 tisoč nočitev (od tega 74 odstotkov tujih) ali okrog 900 na dan. Največ na dan, 1.016 nočitev, so jih zabeležili 5. novembra 1999.

IGRIŠČE ZA GOLF S TREH STRANI ZDRAVILIŠČA?

Že od zgraditve vadbišča za golf in treh igralnih polj (lukenj) na devetih hektarjih s centralnim objektom v južnem delu zdravilišča v lanskem letu, si v Zdravilišču Moravske Toplice prizadevajo za širitev igrišča na vsaj devet, če že ne osemnajst igralnih polj.

Direktor Bencik ni skrival projekta, po katerem naj bi zdraviliški kompleks s travnatimi igralnimi površinami za golf obdali kar s treh strani: vzhodne, južne in zahodne. »To bi bilo za naše zdravilišče zares idealno in brez primere. Na prvi pogled projekt, ki se človeku zdi skoraj na meji resničnega, sploh ni tako utopičen, saj so za njegovo uresničitev povsem realne osnove. Tako z najemnikom njihovih površin v okolici zdravilišča, Kmetijskim gospodarstvom Rakičan, in lastnikom zemlje, Skladom kmetijskih zemljišč Republike Slovenije, potekajo intenzivni pogovori o najemu oziroma nakupu te zemlje, pri projektu pa imamo močno podporo tudi s strani občine Moravske Toplice. V prvi fazi bi bili zadovoljni tudi z igriščem z devetimi luknjami na vzhodni in južni strani zdravilišča, vendar ne smemo pozabiti, da je popolna ponudba, najsi gre za igrišče za golf ali kaj drugega, pač popolna turistična ponudba, ki ima danes na vse bolj zahtevnem turističnem trgu pač toliko večjo težo. Ne kaže pa prezreti dejstva, da ima golfski projekt tudi pomemben ekološki naboj,« dodaja Bencik.

Številnim igralcem golfa, ki pomenijo nov segment gostov v zdravilišču, bo po predvidevanjih že v prvi polovici prihodnjega leta na voljo devet ali celo osemnajst igralnih polj.

Geza GRABAR

VODA JE ZAVRELA

Vsem nam je jasno, da sta dobrobit in napredek naše občine tesno povezana z vodo. Termomineralno vodo, ki je nekdaj malo izrazite Moravce spremenila v turistični kraj, zdraviliške Moravske Toplice, poznane slehernemu Slovencu in daleč v zamejstvo. Moravska voda je vroča, a zavrela je druga – pitna voda. Po sprejemu Odloka o oskrbi s pitno vodo je koncesionar, javno komunalno podjetje Čista narava d.o.o., izstavilo položnice s takso za onesnaževanje vode. Reakcije občanov so bile različne: od tistih, ki s(m)o brez zadržka poravnali obveznosti, vedoč, da je takso uvedel zakonodajalec v beli Ljubljani (in jo kot nekakšno miloščino odstopil lokalnim skupnostim, ki uresničujejo programe čiščenja voda) in je izterljiva, do burnih debat, prerekanj, odklonitve plačevanja, zborov občanov ... Skratka, nenadoma smo se znašli na pragu državljanske nepokorščine, političnega aktivizma. Voda (taksa za onesnaževanje vode) je razgibala in razdelila občane, svetnike ... Vnesla je nemir, sredi katerega smo spregledali tiste člene odloka, ki previdevajo avtomatični prevzem vodovodnih sistemov s strani Čiste narave d.o.o. v letu dni po uveljavitvi odloka. Spregledali ali ne vedeli zanje?

Odlok o oskrbi s pitno vodo v Občini Moravske Toplice objavljamo v tej številki Lipnice v celoti (Uradne objave na 7. strani), hkrati pa soočamo poglede na vprašanja, ki jih je prinesla zavrela voda (uvedba vodne takse).

Mag. Milan Šadl

TAKSA ZA OBREMENJEVANJE VODE

Že nekaj časa je preteklo, odkar so vsa gospodinjstva v Občini Moravske Toplice prejela prve položnice za plačilo takse za obremenjevanje vode. Za večino je bilo to nekaj povsem novega, čeprav je potrebno omeniti, da navedeno takso že nekaj časa plačujejo gospodinjstva v Občini Moravske Toplice, ki so priključena na mestni vodovod, ki distribuira vodo iz soboškega zajetja.

Taksa je republiška in se plačuje na podlagi Uredbe o taksi za obremenjevanje vode, ki jo je sprejela Vlada Republike Slovenije in je bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 41/95 dne 14.07.1995 in sicer za komunalno, padavinsko in tehnološko odpadno vodo.

Odpadna voda je voda, ki se po uporabi neposredno ali po kanalizaciji odvaja v vodo in je lahko tehnološka odpadna voda, padavinska odpadna voda ali komunalna odpadna voda.

Komunalna odpadna voda je voda, ki nastaja v gospodinjstvih in v negospodarskih dejavnostih. Taksa je določena na osnovi enot obremenitve voda z odpadnimi vodami, ki je podlaga za izračun osnove za obračunavanje in odmero takse. Za odpadno vodo, ki se odvaja v greznice, je seštevek enot obremenitve enak številu članov gospodinjstev, ki niso priključeni na kanalizacijo.

Takso plačujejo izvajalcu javne službe odvajanja in čiščenja komunalne vode (na območju Občine Moravske Toplice je to komunalno podjetje Čista narava d.o.o.) vsi tišči uporabniki, ki so priključeni na kanalizacijsko omrežje ali imajo greznice (stanovanjskih hiš – bivalnih prostorov – brez greznic ne bi smelo biti). Kakor je splošno znano, vsebino teh greznic ni dovoljeno razliviati po kmetijskih površinah.

Taksa je prihodek republiškega proračuna in je izterljiva na način, kot se izterjujejo obveznosti do republiškega proračuna.

Pri gospodinjstvih, ki imajo montirane števec za porabo vode, so pri odmeri takse uporabljeni odčitki porabljene vode. Kjer pa števec porabe vode niso montirani, je uporabljeno republiško povprečje odpadne vode na prebivalca Republike Slovenije. Le-ta znaša 55 m³ odpadne vode na prebivalca na leto.

Zadnje čase se veliko govori o tem, da smo v Občini Moravske Toplice prvi med občinami, kjer je uvedena taksa. Največkrat smo na to, da je Občina Moravske Toplice med boljšimi ali »prvimi«, ponosni, no v primeru takse pa nam to »ne paše«.

Poudariti je potrebno, da nismo med prvimi, kar pa na koncu tudi ni pomembno.

Dejstvo je, da je uredba veljavna že od leta 1995 in je bila v delu Občine Moravske Toplice, ki je vezan na soboški vodovod, uveljavljena že pred časom.

Po drugi strani pa kaže na to, da so lokalne skupnosti še neorganizirane in v nekaterih primerih tudi nedorasle vlogi, ki jim je namenjena in za katero so bile ustanovljene. Vse občine, brez izjeme, bodo morale uredbo države izpolnjevati.

Država bo v doglednem času prek inšpekcijskega nadzora in z drugimi mehanizmi zagotovo poskrbela za izvajanje uredbe.

Eden od mehanizmov, ki že funkcionira, je tudi ta, da se tiste lokalne skupnosti, ki takse ne pobirajo, ne morejo prijaviti na noben republiški razpis za subvencije in koristiti druge olajšave ali spodbude, ki jih daje država na področju komunalne infrastrukture.

Kot je bilo že navedeno, je bilo pri tistih gospodinjstvih, ki ne merijo porabe vode s števci za vodo, uporabljeno republiško povprečje za količino odpadne vode na prebivalca.

Po informacijah, ki smo jih prejeli od nekaterih gospodinjstev, pa le-ta ne razpolagajo s standardom, ki bi lahko omogočal navedeno porabo. V ta namen bodo delavci komunalnega podjetja s pomočjo predsednikov vaških odborov pridobili pisne izjave nosilcev gospodinjstev, iz katerih bo razviden vir odvajanja odpadnih voda.

Če se odpadna voda odvaja na javno čistilno napravo, se pri obračunu takse za obremenjevanje vode upošteva zmanjšanje obremenitve, ki je posledica čiščenja odpadne vode na čistini napravi, kar se izračuna po veljavni metodologiji.

Glede na te ugotovitve bo tem porabnikom korigiran izračun takse.

Za odpadno vodo, ki nastaja v kmetijstvu in se tudi uporablja v kmetijstvu na kmetijskih površinah, se taksa ne plačuje.

Mag. Milan Šadl je strokovni delavec Občine Moravske Toplice za področje urbanizma in komunale ter v. d. direktorja Javne komunalnega podjetja Čista narava d.o.o.

Tanja Dolenc

PLAČEVANJE TAKSE ZA OBREMEJENJE VODE

Prejeli smo vaš dopis, s katerim nas obveščate o neplačevanju takse za obremenjevanje vode v vaši občini. S tem v zvezi dajemo naslednja pojasnila:

Republiška taksa se plačuje na podlagi uredbe o taksi za obremenjevanje vode (Ur. list RS, 41/95) in sicer za komunalno, padavinsko in tehnološko odpadno vodo.

Takso za komunalno in padavinsko vodo (skladno s 4. čl. citirane uredbe) plačujejo izvajalcu javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske vode vsi tisti uporabniki (brez izjem), ki so priključeni na kanalizacijsko omrežje ali imajo greznice. Vsebinsko greznic ni dovoljeno razlivali po kmetijskih površinah, kaj šele, da bi bilo to opravičilo za neplačevanje takse.

Taksa je prihodek republiškega proračuna in ima status davka in je izterljiva na način, kot se izterjujejo obveznosti do republiškega proračuna.

Pomembno določilo uredbe pa je, da lahko izvajalec javne službe zaprosi za oprostitvev plačila takse v republiški proračun, če dokaže, da bo takso porabil za izvedbo investicij, s katerimi se zmanjšuje obremenjevanje vode. V nasprotnem primeru se taksa seveda plača v republiški proračun.

Sklicevanje na dejstvo, da se menda taksa ne plačuje povsod, kaže na to, da so lokalne skupnosti še neorganizirane in morda v nekaterih primerih tudi nedorasle vlogi, ki jim je namenjena in za katero se zavzemajo. To pa ni nobeno opravičilo za neplačevanje takse. Vsekakor bo država preko inšpekcijskega nadzora in z drugimi mehanizmi poskrbela za izvajanje uredbe, je pa res, da se vsega ne da narediti čez noč. Eden od mehanizmov, ki že funkcionira, je tudi ta, da se tiste lokalne skupnosti, ki takse ne pobirajo, ne morejo prijaviti na noben republiški razpis za subvencije in koristiti druge olajšave ali spodbude, ki jih daje država na področju komunalne infrastrukture.

V upanju, da bo ta dopis pripomogel k razumevanju izvajanja predmetne uredbe, vas lepo pozdravljamo.

Tanja Dolenc, univ. dipl. inž. gr., je svetovalka Vlade RS

Alojz Glavač

VODA

Voda. Temeljna osnovna življenjska surovina vseh živih bitij na Zemlji. Veliki misleci starega antičnega sveta so jo poleg zemlje, ognja in zraka smatrali kot osnovno sestavino in gibalno vsega stvarstva. Človek se sreča z njo že pred svojim rojstvom in tudi svoje neskončno potovanje v večnost začne pri mnogih narodih na obredni ravni s to elementarno prvino. Vodovje obdaja dve tretjini Zemljinega površja. Ogromne količine vode pa vsebuje Zemljino ozračje. Kar 40% Zemljine površine vedno prekrivajo oblaki, ki vsebujejo ogromne količine vode. Voda je obnovljiv vir.

Pitna voda. Velik problem vseh razvitih držav. Osnovni del programa okoljevarstvenih organizacij. Skrb vsakega človeka, ki kaj da na zdravje in zdravo okolje. In v zadnjih letih odlično sredstvo manipulacije, marketinga in trženja velikih gospodarskih družb. Spomnimo se samo mnogih oglasov za *EDINO, ZALO, IZVIR* in podobnih. Vse to nas danes obdaja in vsak dan sili v naše dojetanje skozi oči in ušesa. In kako se prebiti skozi vse to govorjenje o pomanjkanju zdrave pitne vode, o tem, da je edina zdrava pitna voda v plastenkah Radenske, Pivovarne Union in podobnih. In v tem razmišljanju nas v veliki skrbi za naše zdravo počutje in potrebi po uporabi zdrave pitne vode zmoti še naša lastna občina Moravske Toplice. Že kar na samem začetku nam s položnico dokazuje, kako jo skrbi naše uživanje in uporaba pitne vode in, da misli resno, je tu še višina takse za obremenjevanje okolja (občinskega davka).

Taksa za obremenjevanje okolja na podlagi porabljene pitne vode. To za mnoge občane sporno takso opredeljuje Odlok o oskrbi s pitno vodo v občini Moravske Toplice. Ta odlok je župan skušal sprejeti že v prejšnjem mandatu, vendar je odlok padel v treh poskusih. V novem mandatu župana in občinskega sveta je bil odlok sprejet avgusta 1999. Vendar žal pri postopku niso bili upoštevani nekateri pomembni argumenti. Pred drugim branjem odloka so bili podani pomembni amandmaji na člene odloka v pisni obliki. Odlok bi po teh amandmajih moral izzeti od plačevanja takse lastnike individualnih vodnjakov, skupinskih in vaških vodovodov, kjer lastniki niso pripravljeni le-teh predati v upravljanje javnemu komunalnemu podjetju Čista narava brez pogodb. Način sprejemanja odloka ni upošteval Poslovnika občinskega sveta, po katerem se pri sprejemanju odlokov o amandmajih glasuje posamično, ampak je bil na zahtevo župana sprejet po glasovalnih zapletih v paketu, z devetimi glasovi proti osmim. Ta minimalna večina, ki je nastala po ponovljenem glasovanju, dokazuje, kako občutljiva stvar je obdavčevanje občanov. Župan bi si moral prizadevati za manjše davke občanov in za večje soglasje ob sprejemanju tako pomembnih odločitev. Vedeti je treba, da mnogo občanov težko premaguje bremena vsakodnevnega življenja, zato ne podpira megalomanskih infrastrukturnih načrtov (vodovodna omrežja, čistilne naprave, kanalizacije...). Nekatera naselja občine nikoli ne bodo imela kanalizacije in čistilne naprave. Namen vodne takse bi naj bil ravno gradnja take infrastrukture. Pri marsikateri hiši obstaja individualni vodnjak, kjer še vedno zajemajo vodo z vitlom ali ključem. Naj mi nekdo razloži, kako tem občanom pojasniti plačilo položnice Čisti naravi za obremenjevanje okolja. In kaj bo občina v zameno tem ljudem nudila?

Občutek imam, da je osnovni namen polnjenje občinskega proračuna, poraba tega je pa že drugo vprašanje.

Sploh je narava Odloka o oskrbi s pitno vodo taka, da naj se čim več ljudi priključi na enotno vodno omrežje, ki že zdaj obsega skoraj pol Prekmurja. Čista narava pa bi naj upravljala z delom omrežja, ki se nanaša na občino Moravske Toplice. Res je v nekaterih predelih občine stanje podtalnice tako, da je v prid takemu razmišljanju. Taka so nekatera naselja v nizinskem delu občine zaradi strukture tal (prod tik pod površjem). Gorički del občine pa je z vidika geološke sestave tal drugačen. Plasti so slabo prepustne. Zato je ekološka obremenjenost podtalnice manjša. So pa količine zaloga pitne vode manjše in se nahajajo v večjih globinah. Ta del občine bi zato potreboval z vidika vodooskrbe manjše zaključene sisteme. Taki sistemi so bolj neodvisni in ponekod že obstajajo. Poseben primer so individualni vodnjaki. Take vodnjake bi bilo potrebno ohranjati v delovanju, ne pa z odloki dosegati opuščanje. Tudi z vidika elementarnih nezgod (vojne, poplave, epidemije) so ustreznejši necentralizirani in manjši, neodvisni sistemi. Z vidika demokracije pa ni primerno ljudi siliti v rešitve, s katerimi se ne strinjajo in so v njihovo škodo. In taki so v glavnem občinski davki. Sploh je nadzor nad porabo davkoplačevalskega denarja slab.

Poučna oddaja. Pred nedavnim sem spremljal oddajo o znanstveni raziskavi o zauživanju klorirane vode iz javnih vodovodov v nekaterih nemških mestih in vplivu tega na pojave alergijskih bolezni, ki so čedalje bolj pogoste. Znano je, da človekov prebavni mehanizem vsebuje milijone mikroorganizmov, ki omogočajo prebavo. Prebava pa je eden osnovnih elementov človekovega imunskega sistema. Znanstveniki so dokazovali, da se je odpornost organizma ob uživanju klorirane vode bistveno zmanjšala. Kloriranje je povzročilo uničenje mikroorganizmov v zaužitih vodi. Tako so mikroorganizme ljudje zaužili edino s hrano pa še to v veliko manjši meri. Hkrati so ugotovili porast raznih vrst alergij. Omenjena raziskava je zajela tudi ljudi iz nekaterih neurbanih, podeželskih naselij, ki so imeli lastne vodnjake. Primerjava obeh populacij ljudi je pokazala večjo odpornost na alergije pri zadnjih. Sploh je sporočilo znanstvene raziskave bilo, da prevelika "čistoča" in "sterilnost" škodujeta odpornosti in zdravju človeka. Raziskavo je opravil znameniti inštitut Max Planck.

Namen mojega pisanja ni odvajanje občanov od čistoče, temveč razmislek o nekaterih zelo razširjenih parolah o skrbi za zdravo okolje in s tem v zvezi tudi za zdravo pitno vodo, ki imajo prvoten namen neke čisto drugje. Napraviti ljudi odvisne, pasivne, apatične, saj bo itak občina ali država poskrbela za vse. Pomembno je, da se strinjaš, da ne izstopaš od povprečja, saj se tako ne da kaj dosti spremeniti.

Če bomo občani mirno sprejeli vsiljene občinske ekološke davke, se na obzorju že kaže novi občinski davek, ki se bo imenoval občinski davek na stavbna zemljišča. Župan je že napovedal obravnavo in sprejem odloka o tem davku. Uspešnost občin se še vedno meri v kilometrih novih cest, številu priključkov na javne vodovode in kanalizacijska omrežja, višini letnega proračuna in podobno.

Prepričan sem, da občina Moravske Toplice ne sme prednjačiti pred drugimi občinami v smislu obdavčevanja lastnih občanov, saj zato nima osnove niti v socialni strukturi prebivalstva niti v demografski sliki niti v povprečnem dohodku na prebivalca. Župan kot glavni pobudnik Odloka o oskrbi s pitno vodo je v službi občanov, zato bi moral delati v korist občanov in ne obratno. Sklicuje se sicer na državo, na zakone, ki nimajo takšnih rešitev? So mar tišči župani in tiste občine v drugi državi? Sprašujem se, kje so naši poslanci, da sprejemajo take zakone? Nisem

še slišal poslanca iz Prekmurja, ki bi ob glasovanju izjavil: "Prihajam iz najmanj razvitega območja Slovenije in za take predpise ne morem glasovati". Sploh je čudno, da tako majhna država nima za take stvari enotnih ureditev. Ali smo res vsi enaki pred zakonom, kot piše v slovenski Ustavi? Ali smo res prepuščeni na milost in nemilost posebnostim takih in drugačnih občin in potrebam takšnih in drugačnih županov in tudi svetnikov?

Na koncu naj povem, da si bomo prizadevali za razveljavitev spornega odloka po vseh zakonitih poteh, ki so na voljo. Prav tako bom tudi v bodoče skupaj s še nekaterimi svetniki nasprotoval novim oblikam občinskih taks ali davkov.

Vsem občankam in občanom želim mnogo zdravja in osebne sreče v letu 2000 tudi ob uživanju precej dražje pitne vode.

Alojz Glavač je inženir, predavatelj na Srednji strojni in tekstilni šoli v Murski Soboti in občinski svetnik iz vrst SDS

Janez Škalič

KAKŠNA BODOČNOSTI SE NAM OBETA ALI »SREČNO 2000«

Na prošnjo odgovornega urednika o aktualni problematiki v občini, bi rad napisal nekaj vrstic o problemih, ki trenutno tarejo gorički del naše občine.

In kje se je vse pravzaprav začelo?

Nezadovoljstvo ljudi so najprej sprožile položnice za plačevanje takse za obremenjevanje vode, ki smo jih brez vsakega pojasnila ali obrazložitve dobili takoj po sprejetju odloka o oskrbi s pitno vodo. Zmeda je bila popolna, kajti nihče se ni potrudil in ljudi pravočasno seznanil s tem, kaj bodo plačevali in za kaj bodo sredstva namenjena. Precej krivde je tako neupravičeno padlo tudi direktno na svetnike občinskega sveta. Osebnost sem sicer zahteval in tudi dobil kopije uradnih listov z obrazložitvijo, ki pa mi še vedno niso odgovorile na vprašanje, zakaj eni moramo takso plačevati, drugi v naši okolici pa ne. In če se tistim, ki takse (še) ne plačujejo, nič ne zgodi (doslej se jim namreč še ni), zakaj naj potem mi to takso vseeno plačujemo?

Ker smo potem ugotavljali, kam pravzaprav gre razvoj in trendi v naši občini, smo na osnovi pobude sveta KS Selo-Fokovci sklicali prvi razgovor (sestane) predstavnikov vasi goriškega dela občine. Sestanka se je udeležilo kar 17 predstavnikov vasi. Dogovorili smo se, da zberemo protestne podpise proti plačevanju takse za obremenjevanje vode in povabimo na naslednji sestanek tudi župana občine in direktorja Čiste narave d.o.o. Sestanek naj bi sklicali takrat, ko bo utegnil župan, in sicer v vasi Selo. Če dogovor ne bo mogoč, bomo sestanek sklicali sami, kar smo pozneje tudi storili. Župan je na našo pobudo reagiral tako, da je najprej sklical skupni sestanek predstavnikov vasi v sejni sobi občine, nato pa je bil sestanek zaradi službene odsotnosti preklican in so bili sklicani sestanki s posameznimi vaškimi odbori posebej. Ker je bilo to v popolnem nasprotju z našimi stališči, smo sklicali 15.11.1999 drugi razgovor predstavnikov goriškega dela občine in nanj povabili župana občine in direktorja Čiste narave d.o.o. Župan se je opravičil in okarakteriziral naš sestanek kot civilno iniciativo, čeprav smo bili zbrani le voljeni ali imenovani predstavniki vasi. Prav tako je župan opravičil tudi direktorja Čiste narave, kar je svojevrsten paradoks. Na drugem razgovoru predstavnikov VO in KS smo ugotovili, da:

- Je bilo na izjavah zbranih kar 326 podpisov občanov o plačevanju takse, od teh je bilo več kot 290 nosilcev gospodinjstev iz osmih vasi, katerim so bile položnice poslano. V to število niso všteta naselja in podpisi, zbrani v vaseh Ivanjševci in Središče, ki so ubrali svojo pot.
- Je gorički del občine pri investicijah zastavljen in je nujno v bodočnosti sprejeti strategijo razvoja tudi tega dela »naše« občine.
- Bomo uporabili vsa razpoložljiva sredstva za zaščito naših interesov in interesov ljudi, ki jih zastopamo.
- Bomo ponovno zahtevali skupni sestanek z županom občine in direktorjem Čiste narave.

Kopije podpisanih izjav smo 16.11.1999 predali v vednost direktorja Čiste narave d.o.o.

In še nekaj vrstic za razmišljanje o taksi in bodočnosti našega hribovitega dela občine. Če začnemo z golimi dejstvi:

- V uredbi o taksi za obremenjevanje vode Uradni list RS št. 41 z dne 14.VII.1995 v prvem odstavku 21. člena jasno piše, da ministrstvo lahko zavezanca oprosti plačila takse ali le to zmanjša, če se le-ta uporabi za zmanjševanje obremenjevanja vode. **Vse izjave pristojnih na občini, da se bo zbrana taksa lahko uporabila tudi za urejanje vodooskrbe, so bile torej zavajajoče.**

- Čista narava d.o.o. nam zaračunava povprečno porabo na prebivalca 4,58 m³/mesec, kar znaša za 4-člansko družino 18,32 m³ onesnažene vode.
- Onesnaženo vodo po zakonu ne smemo razliviati po obdelovalnih površinah, ker nas za to dejanje lahko tudi kaznujejo (POZOR – občinskega inšpektorja že imamo!)
- Čista narava d.o.o. prav tako razpolaga z novim traktorjem in cisterno volumna 8 m³, s katero lahko odvažajo odpadno vodo na za to predvidena mesta – čistilne naprave (ve se, kje so). Cena strojne ure je določena v višini 5.200 SIT.

Preprost račun nam torej pove (navajam primer na osnovi predpostavk, ki so uporabljene že v računih za takso in na osnovi cenika Čiste narave d.o.o.):

Štiričlanska družina mesečno onesnaži 18,32 m³ odpadne vode, kar je več kot dva odvoza s cisterno Čiste narave d.o.o. oziroma točno 2,29 odvoza mesečno.

Če zelo optimistično predpostavimo, da je za posamezno polnjenje cisterne iz greznice, prevoz, praznjenje in vračilo s čistilne naprave potrebno približno 1,5 ure je mesečni račun približno tak:

2,29 (prevoza) x 1,5 ure (po prevozu) x 5.200 SIT/uro = 17.862 SIT/mesečno.

Tem stroškom moramo dodati še 19% DDV, stroške uporabe čistilne naprave in jih zmanjšati za višino takse, ki bo v tem primeru seveda za približno polovico manjša (približno 500 SIT). Seveda je potrebno prišteti še ceno, ki jo moramo mesečno plačevati za vodo tudi iz lastnih vodovodov. Primerjava stroškov med našim področjem in enako številčno družino v bližnji Murski Soboti, ki je mesto, ali naseljem Moravske Toplice je vsekakor zanimiva.

Upam, da bomo v tem primeru od odgovornih dobili odgovor, kako naj na našem območju še (pre)živimo po zakonih.

Prav tako je zanimivo tudi razmišljanje o poslu, ki ga lahko izvaja le Čista narava d.o.o. s sedežem v Tešanovcih (primer: za vas z 200 prebivalci bi potrebovali ob 8-urnem delavniku eno cisterno in bi samo za prevoze plačali mesečno nekaj manj kot 900.000 SIT)...

Ob tem se na osnovi preprostih računov poraja sama po sebi misel, da bomo v bodočnosti verjetno na cestah z goriškega dela naše občine na ravninski del najbolj pogosto srečevali prav »zeleno obarvane« cisterne, ki bodo vozile od naših domov do čistilnih naprav.

Če stvar pogledamo z drugega stališča, pa je verjetno vsem znano dejstvo, da občina še vedno nima sprejete strategije vodooskrbe in glede na to tudi še kar nekaj časa ne bo imela izdelanih projektov, s katerimi bi lahko kandidirala na razpise za ureditev perečega problema vodooskrbe na Goričkem.

Pa še o cestah na gornjem delu občine bi bilo potrebno nekaj besed ...

Morda se bo še vedno našel kdo, ki si bo upal trditi, da na tem delu občine nismo ogroženi, vendar naj potem to podkrepi z dejstvi, vsekakor pa smo predstavniki vasi tega dela občine vedno pripravljivi tudi na javno sooočenje, najsi bo le-to posamično ali skupno.

Ob vsem tem nas na tem delu mnogokrat tolaži le misel, da bomo tako ali tako na koncu vsi končali na podobnih krajih – pokopališčih, obteženi eni z večjimi, drugi z manjšimi spomeniki, ki bodo služili tistim spodaj v spomin ter ostalim v opomin.

Inž. Janez Škalič je bil v prejšnjem mandatu občinski svetnik in predsednik sveta KS Selo-Fokovci; zdaj je član sveta KS

Občinski svet občine Moravske Toplice je na podlagi 7. člena zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93), 26. člena zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93), 3. člena odloka gospodarskih javnih službah v Občini Moravske Toplice (Uradni list RS, št. 29/96), 25. člena zakona o prekrških (Uradni list SRS in RS, št. 25/83, 42/85, 47/87, 5/90, 10/91, 13/93, 66/93 in 35/97) ter 16. člena statuta Občine Moravske Toplice (Uradni list RS, št. 11/99) na seji dne 23.08.1999 sprejel

O D L O K

O OSKRBI S PITNO VODO V OBČINI MORAVSKE TOPLICE

I. SPLOŠNO

1. člen

S tem odlokom se ureja način izvajanja lokalne gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo, in sicer se določa organizacijsko in prostorsko zasnovo opravljanja, vrsto in obseg javnih dobrin ter njihovo prostorsko razporejenost, pogoje za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin, pravice in obveznosti uporabnikov, vire financiranja gospodarske javne službe ter način njihovega oblikovanja, vrsto in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje gospodarske javne službe, pogoje in način javne, posebne in podrejene rabe objektov in naprav ter druge elemente, pomembne za opravljanje in razvoj gospodarske javne službe.

2. člen

Določbe tega odloka se nanašajo na vse sisteme oskrbe s pitno vodo v Občini Moravske Toplice, ki oskrbujejo več kot pet gospodinjstev oziroma več kot dvajset oseb.

3. člen

Fizične in pravne osebe na območju Občine Moravske Toplice imajo pravico do oskrbe s kvalitetno pitno vodo pod enakimi tehničnimi pogoji, določenimi z zakonom in drugimi predpisi, s tem odlokom, z drugimi občinskimi predpisi in s pravilniki za delovanje vsakega od sistemov oskrbe.

Občina v svojih planih sprejme zasnovo vodnega gospodarstva, v kateri so določeni viri pitne vode ter njihova vplivna območja.

4. člen

Za uporabnika štejejo fizične in pravne osebe, ki uporabljajo vodo iz javnega vodovodnega omrežja.

Za naprave, s katerimi upravlja in razpolaga uporabnik in so njegova last, štejejo vse notranje vodovodne instalacije od vodomera, oziroma za pavšalne porabnike od priključka dalje.

II. NAČIN IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE

5. člen

Gospodarsko javno službo oskrbe s pitno vodo občina zagotavlja v naslednjih oblikah:

- v javnem podjetju
- s podelitvijo koncesije.

Opravljanje oskrbe s pitno vodo in upravljanje objektov in naprav za oskrbo s pitno vodo v občini izvaja občinsko javno komunalno podjetje ČISTA NARAVA d.o.o., Tešanovci 32/b, ki opravlja to službo za vse vodovodne sisteme razen za tiste, za katere je posebej podeljena koncesija (v nadaljevanju: upravljalec).

Koncesijo se lahko podeli za manjše sisteme oskrbe s pitno vodo. Te sisteme določi občinski svet z odlokom, v katerem mora biti določen način podelitve koncesije.

Koncesijo se podeli na podlagi javnega razpisa, v katerem morajo biti določeni standardi in normativi za opravljanje oskrbe s pitno vodo. O izbiri koncesionarja pristojna občinska služba izda upravno odločbo.

Občinski svet lahko prenese koncesijo za opravljanje oskrbe s pitno vodo z odlokom neposredno na zasebne zadržne ali druge organizacijske oblike uporabnikov javnih dobrin oziroma na krajevne skupnosti, kadar to narekuje lokacijska pogojenost ali če to narekuje potrebe lokalnega prebivalstva. V tem primeru lahko ta organizacijska oblika opravlja gospodarsko javno službo sama ali prek

druge pravne in fizične osebe, vse pod pogojem, da so izpolnjeni vsi predpisani tehnični, sanitarni in drugi standardi in normativi.

V primeru, da upravljalec iz prejšnjega odstavka ne izpolnjuje predpisanih tehničnih, sanitarnih in drugih normativov in standardov, zagotovi izvajanje javne službe občina preko javnega podjetja na stroške uporabnikov.

6. člen

Upravljalci javnih vodovodnih sistemov iz 5. člena tega odloka morajo vsako leto, najkasneje do 31. januarja za tekoče leto, predložiti občinskim službam finančno ovrednoten plan rednega in investicijskega vzdrževanja.

III. VIRI FINANCIRANJA OSKRBE S PITNO VODO

7. člen

Viri financiranja oskrbe s pitno vodo so:

- cena pitne vode,
- sredstva občinskega proračuna,
- lastna sredstva občanov,
- sredstva državnega proračuna in državnih skladov,
- različne dotacije in subvencije,
- priključnine,
- povračilo stroškov izgradnje vodovodnega sistema,
- takse,
- druga sredstva, namenjena za izgradnjo in delovanje vodovodnih sistemov

8. člen

Ceno pitne vode, oblikovane z republiški in občinskimi predpisi, na predlog upravljalca in v skladu z veljavnimi predpisi potrjuje občinski svet. Cena mora vsebovati stroške enostavne in razširjene reprodukcije ter stroške upravljanja s sistemi vodooskrbe in morebitne stroške koncesije za uporabo vodnega vira. Uporabniku se poleg porabe vode zaračunava tudi taksa in števina. Ceno se določa na podlagi obračuna dejanskih stroškov posameznega sistema vodooskrbe.

9. člen

Pred priključitvijo na javno vodovodno omrežje plača uporabnik priključnino.

Priključnina predstavlja povračilo dela stroškov za obnovo in za širitev vodovodnega sistema.

Višino priključnine na predlog upravljalca potrdi občinski svet.

10. člen

Občinski svet lahko z odloki določi obveznost plačevanje taks, ki se uporabljajo namensko za oskrbo s pitno vodo. V odloku, s katerim se taksa uvede, mora biti določen način pobiranja in višina takse.

11. člen

Uporabniki, ki na območju, kjer se ne pobira komunalni prispevek, pri gradnji objektov in naprav za oskrbo s pitno vodo niso sodelovali s svojimi sredstvi, morajo plačati investitorju ob kasnejši priključitvi povračilo sorazmernega dela stroškov izgradnje vodovodnega sistema, na katerega se priključujejo.

IV. OBJEKTI IN NAPRAVE ZA OSKRBO S PITNO VODO

12. člen

Infrastrukturni objekti, naprave oziroma omrežja ter mobilna in druga sredstva, ki so v skladu s predpisi namenjeni izvajanju dejavnosti oskrbe s pitno vodo so:

a) primarno omrežje in naprave:

- omrežje in naprave, ki služijo za oskrbovanje dveh ali več stanovanjskih in drugih območij v ureditvenem območju naselja, kot so zajetja, vodnjaki, črpališča, prečrpališča, naprave za bogatenje podtalnice,
- naprave za prečiščevanje vode na primarnem omrežju,
- vodohrani,
- transportni cevovodi od črpališč ali zajetij do sekundarnega vodovodnega omrežja in vodohranov,
- tranzitni vodovodi med več naselji.

b) sekundarno omrežje in naprave:

- omrežje za oskrbovanje naselij za neposredno priključevanje uporabnikov,
- hidrantna omrežja,
- omrežja za vzdrževanje javnih površin,
- črpališča in hidroforske naprave,
- naprave za dodatno čiščenje vode na sekundarnem omrežju.

Naprave in objekti iz prejšnjega odstavka se delijo na naprave in objekte skupne rabe in na naprave in objekte individualne rabe. Naprave in objekti skupne rabe so naprave in objekti za oskrbo naselij s požarno vodo v javni rabi ter objekti in naprave za vzdrževanje javnih površin, vse ostali objekti in naprave so objekti individualne rabe.

13. člen

Naprave, za katere je odgovoren uporabnik, so:

- vodomerni jašek in hišna instalacija,
- interno hidrantno omrežje za vodomero.

14. člen

Vsak uporabnik ima pravico in dolžnost pridobiti na območju oskrbovalnega sistema priključek na javni vodovod pod pogoji, ki jih določa ta odlok in drugi predpisi.

Priključitev na javno vodovodno omrežje je obvezna na vseh območjih, kjer so vzpostavljeni javni sistemi oskrbe s pitno vodo.

15. člen

Upravljalec vodi kataster vodovodnega omrežja, ki mora vsebovati seznam in lego objektov in naprav iz 12. člena tega odloka.

Upravljalec vodi register vodovodnih priključkov in hidrantnih nastavkov.

16. člen

Vsa vzdrževalna dela na objektih in napravah iz 12. člena tega odloka, vključno z izvedbo vodomera, vodi upravljalec.

Uporabnik oziroma lastnik nepremičnine, na kateri potekajo dela, mora upravljalcu dopustiti prost dostop na nepremičnino ob izvajanju del iz prejšnjega odstavka tega člena.

Upravljalec mora po opravljenem delu vzpostaviti prvotno stanje in povrniti lastniku dejansko nastalo škodo.

Priključitev na vodovodno omrežje

17. člen

Uporabnik pridobi priključek na javno vodovodno omrežje na podlagi prijave ter predložene ustrezne tehnične dokumentacije (lokacijska dokumentacija s situacijskim načrtom objekta in opisom specifičnosti gradnje ter z naznačitvijo kote najvišjega odjemnega mesta).

Če je prijava popolna, je upravljalec dolžan izdati soglasje za vodovodni priključek, ob upoštevanju razpoložljivih kapacitet pitne vode in propustnosti omrežja. Rok za izdajo soglasja je 30 dni.

Vodovodni priključek pomeni spojno cev od primarnega ali sekundarnega vodovodnega omrežja vključno z vodomero in vsemi vgrajenimi elementi.

Vodovodni priključek zgradi upravljalec ali od njega pooblaščen izvajalec na stroške uporabnika, po končani gradnji pa ga uporabnik brezplačno prenese v vzdrževanje upravljalca. Stroški vzdrževanja priključka so zajeti v ceni vode, stroški vzdrževanja vodomera pa so zajeti v števnini, ki se zaračunava ob ceni vode.

Priključek ima status začasnega priključka, dokler nima gradbenega dovoljenja ali dokler ni vpisan v pristojni kataster objektov.

Objektov brez ustrezne dokumentacije ni dovoljeno priključiti na vodovodno omrežje.

18. člen

Pri izdaji soglasja iz prejšnjega člena tega odloka mora upravljalec določiti:

- minimalni odmik novogradnje od vodovodnega omrežja,
- pogoje in navodila za zaščito vodovodnega omrežja proti vplivom novogradenj,
- traso, globino in profil priključnih cevi in priključno mesto na javno omrežje,
- lokacijo, obliko in velikost vodomernega jaška,
- profil vodomera,
- pogoje za križanje podzemnih komunalnih in drugih vodov z vodovodnimi,
- pogoje zunanje ureditve objektov na mestu, kjer je predvidena trasa priključnega vodovoda,
- posebne zaščitne ukrepe za objekte, ki so locirani na vplivnem območju podtalnice.

19. člen

V primeru, da na območju, na katerem želi uporabnik pridobiti vodovodni priključek, obstaja kanalizacijsko omrežje, sme upravljalec izdati soglasje le, če lokacijska dokumentacija oziroma zazidalni načrt obravnavata priključek tudi na kanalizacijsko omrežje.

V primeru, da omrežja iz prejšnjega odstavka ni, sme upravljalec izdati soglasje le, če se v lokacijski dokumentaciji obravnava lastni objekt za čiščenje odplak (greznica, čistilna naprava).

20. člen

Upravljalec opravi priključitev, ko uporabnik izpolni pogoje, ki so določeni v soglasju za priključek in plača priključno takso ter ima higiensko urejen sistem odvajanja odplak.

21. člen

Soglasje za priključek na vodovodno omrežje je lahko tudičasno. Začasni odjemalec je lahko vsaka fizična in pravna oseba, ki potrebuje vodo le začasno.

Vsak nov vodovodni priključek ima značaj začasnega priključka, dokler niso izpolnjeni pogoji iz 20. člena tega odloka.

Ob izdaji začasnega soglasja se določi čas veljavnosti priključka, upravljalec pa lahko določi za priključitev še dodatne pogoje. Začasni priključek se lahko uporablja za dobo dveh let oziroma mora uporabnik priključka zaprositi upravljalca za podaljšanje tega roka.

Javni hidranti

22. člen

Hidranti na javnem omrežju so namenjeni varstvu pred požari in morajo biti vsak čas dostopni in v brezhibnem stanju. Podatke o hidrantih in o spremembah na njih upravljalec sproti posreduje prostovoljnemu gasilskemu društvu oz. Občinski gasilski zvezi.

Hidranti se smejo uporabljati za gašenje požarov in za druge intervencije ob naravnih in drugih nesrečah brez poprejšnjega soglasja upravljalca. V tem primeru mora uporabnik naknadno obvestiti upravljalca o uporabi ter trajanju odvzema vode. Upravljalec po prejemu obvestila pregleda stanje hidranta. Uporabnik odgovarja za škodo, ki je nastala na hidrantu po njegovi krivdi.

Hidranti se smejo uporabljati v primeru suše le s soglasjem upravljalca. Z uporabo vode iz hidratov mora imeti uporabnik svoj tehnično brezhiben hidrantni nastavek, ki je registriran pri upravljalcu.

23. člen

Hidrante, ki so vgrajeni v notranji napeljavi in pri katerih se pretok vode ne registrira z vodomero, plombira upravljalec. Ti hidranti morajo biti dostopni ob vsakem času, uporabnik pa sme plombo odstraniti le v primeru požara ali druge višje sile. O odstranitvi plombe mora uporabnik obvestiti upravljalca.

Vodomeri

24. člen

Vsak vodovodni priključek mora biti opremljen z vodomero, ki ga namesti in vzdržuje upravljalec.

Tip, velikost ter mesto namestitve vodomera določi upravljalec s soglasjem uporabnika.

V kolikor ima uporabnik drugi števec za porabo vode za živino, se ta poraba vode ne upošteva za obračun kanalščine in takse za vodo.

25. člen

Uporabnik mora vzdrževati prostor za vodomero tako, da je dostopen upravljalcu zaradi kontrole pitne vode in odčitavanje porabe.

26. člen

Uporabnik lahko od upravjalca zahteva preizkus točnosti vodomera. Če vodomero deluje v mejah točnosti, nosi stroške preizkusa uporabnik, sicer nosi stroške preizkusa, popravila ter namestitve upravljalec. Če je do napake prišlo po krivdi uporabnika, nosi stroške popravila oziroma zamenjave uporabnik.

27. člen

Stroški prve nabave in namestitve vodomera bremenijo uporabnika.

Stroški kontrole, popravil, vodenja registra ter zamenjave vodomera bremenijo upravjalca.

Delo z nameščanjem, premeščanjem in vzdrževanjem vodomerov, kot tudi nadzor, lahko opravlja samo upravljalec.

V. PRAVICE IN OBVEZNOSTI UPRAVLJALCEV IN UPORABNIKOV

28. člen

Za vsak gradbeni poseg na območju objektov in naprav za oskrbo s pitno vodo, si mora investitor pridobiti soglasje upravjalca.

29. člen

Količina porabljene vode iz omrežja javnega vodovoda se meri v m³ po stanju, odčitanim na vodomero vodovodnega priključka.

Stanje na vodomero odčitava pooblaščen delavec upravjalca, ki se mora ob vstopu v objekt izkazati s pisnim pooblastilom.

30. člen

V primeru, da upravljalec vodovoda oziroma uporabnik ugotovi, da je vodomero v okvari in ni mogoče odčitati dejanske porabe vode, se obračuna pavšalna poraba vode na osnovi povprečne porabe vode v preteklem obračunskem obdobju.

Pavšalna poraba vode se obračuna tudi v naslednjih primerih:

- če priključek ni opremljen z vodomero, se upošteva poraba vode v višini 5 m³ na osebo na mesec, ter 0,8 m³ po glavi živine na mesec,
- za vzdrževanje in čiščenje javnih površin. V tem primeru skleneta upravljalec in izvajalec vzdrževanja in čiščenja javnih površin predhodni dogovor o stroških.

31. člen

Uporabniki plačujejo tekočo porabo vode na podlagi izstavljenega računa oz. položnice upravjalca. Uporabnik mora plačati račun oziroma znesek iz položnice do datuma, navedenega na računu oz. položnici. V nasprotnem primeru mora upravljalec uporabnika z opominom pozvati k plačilu. V opominu mora določiti dodaten rok in opozoriti uporabnika na posledice neplačila. Po izteku roka, določenega v opominu, lahko upravljalec brez posebnega opozorila prekine dobavo vode.

32. člen

Če je v objektu več uporabnikov, se račun za porabljeno vodo izstavi upravniku objekta. Če ta ni določen, se račun izstavi drugemu ustreznemu skupnemu organu lastnikov stanovanj, ki sam opravi razdelitev na posamezne uporabnike.

Na zahtevo posameznih uporabnikov se lahko v primeru iz prejšnjega odstavka vgradi odštevalne števec. Odštevalne števec vgradi upravljalec na stroške uporabnika.

33. člen

V primeru nezadostnih količin pitne vode v omrežju, lahko izda upravljalec odredbo o varčevanju s pitno vodo, v kateri določi stopnjo varčevanja in posamezne prepovedi za uporabo vode.

Uporabnik je dolžan upoštevati določila odredbe.

34. člen

Upravljalec vodovoda lahko uporabnikom prekine dobavo pitne vode v naslednjih primerih:

- če interna inštalacija uporabnika ni brezhibna in je zaradi te inštalacije ogrožena kvaliteta pitne vode v omrežju javnega vodovoda,
- če je bil priključek na omrežje izveden brez soglasja upravjalca ali če uporabnik brez soglasja upravjalca spremeni način izvedbe priključka,
- če uporabnik onemogoča pooblaščenim delavcem upravjalca odčitavanje in pregled vodomera in notranje inštalacije,
- če uporabnik ne plača računa za dobavo vode v skladu z določili 30. oziroma 31. člena tega odloka,
- če notranje inštalacije in druge naprave uporabnika ovirajo redno dobavo vode drugim uporabnikom,
- če uporabnik krši odredbo o varčevanju z vodo,
- če uporabnik ne dopusti na svojih nepremičninah upravljalcu opravljati nujnih vzdrževalnih del na javnem vodovodu,
- če zgradi vodna zajetja v nasprotju z 48. členom tega odloka,
- če uporablja vodno zajetje v nasprotju z 48. členom tega odloka.

35. člen

Upravljalec ima pravico prekiniti dobavo vode zaradi vzdrževalnih ali investicijskih del na omrežju ali zaradi višje sile.

V primeru iz prejšnjega odstavka je upravljalec dolžan obvestiti uporabnike o prekinitvi dobave v sredstvih javnega obveščanja ali na krajevno običajen način.

V izrednih razmerah in na podlagi strokovnega mnenja Zavoda za zdravstveno varstvo je upravljalec dolžan obveščati uporabnike o morebitni obveznosti prekuhavanja vode kot preventivnem zdravstvenem ukrepu.

36. člen

Del omrežja, ki dalj časa ni v uporabi, se odklopi od ostalega omrežja. Pred ponovno vključitvijo mora upravljalec ta del omrežja dezinficirati in izprati. V primeru, da omrežje ni bilo v uporabi po krivdi uporabnika, nosi stroške ponovne vključitve v omrežje uporabnik.

37. člen

Upravljalec ima pri oskrbi s pitno vodo zlasti naslednje obveznosti:

- v okviru svojih pristojnosti skrbeti za zadostne količine zdrave vode,
- zagotavljati higiensko neoporečnost pitne vode in o rezultatih kontrole obveščati pristojno občinsko službo,
- kontrolirati delovanje vodovodnih naprav in objektov,
- vzdrževati in obnavljati vodovodne naprave in objekte,
- vzdrževati okolico vodovodnih objektov,
- obveščati pristojne organe o nizkem vodostaju,
- izdajati soglasja za priključitev na vodovod,
- vgrajevati hidrante na dostopnih mestih, jih primerno označevati in redno vzdrževati,
- skrbeti za redni obračun porabe pitne vode,
- obveščati uporabnike o redukcijah vode.

38. člen

Uporabnik ima pri izvajanju oskrbe s pitno vodo zlasti naslednje obveznosti:

- redno vzdrževati naprave v njegovi lasti,
- omogočiti dostop do vodovodnih objektov in naprav ne glede na lastništvo zemljišča na katerem stoji vodovodni objekt,
- za posege na vodovodnih objektih in napravah ter za priključitev na omrežje pridobiti soglasje upravjalca,
- javljati upravljalcu morebitne poškodbe na lastnem in tudi na javnem omrežju in okvare vodomera,

– varčno uporabljati vodo iz vodovodnega omrežja v primeru nezadostnih količin pitne vode.

39. člen

Uporabniki vode, ki z lastnimi objekti izkoriščajo iste vodne vire kot javni vodovod, morajo meriti izkoriščanje vode z vodomeri.

VI. KAZENSKES DOLOČBE

40. člen

Z denarno kaznijo od 30.000,00 SIT do 150.000,00 SIT se kaznuje za prekršek pravna oseba ali fizična oseba:

- ki se v skladu z 2. odstavkom 14. člena tega odloka ne priključi na javni vodovod,
- če kot upravljalca ne vodi katastra vodovodnega omrežja (15. člen),
- če ne dopusti upravljalcu prostega dostopa pri izvajanju del iz 16. člena tega odloka,
- če kljub izpolnjenim pogojem ne izda soglasja za vodovodni priključek (17. člen),
- če izda soglasje za vodovodni priključek v nasprotju z določilom 19. člena,
- če v skladu z določbo 20. in 21. člena tega odloka ne izvede priključka,
- če uporablja hidrante na javnem omrežju v nasprotju z določili 22. in 23. člena tega odloka,
- če z nepravilno uporabo povzroči škodo na hidrantih (22. in 23. člen),
- če samovoljno in nepooblaščenno uporablja vodo iz hidrantov,
- če svojega vodovodnega priključka nima opremljenega z vodomermom,
- če ne vzdržuje prostora za vodomerm in če ne dopusti upravljalcu dostopa do vodomera (25. člen),
- če izvaja gradbena dela v nasprotju z določilom 28. člena,
- če redno ne plačuje porabe vode,
- če krši odredbo o varčevanju s pitno vodo (33. člen),
- če prekine dobavo pitne vode v nasprotju z določili 34. člena in 35. člena tega odloka,
- če pred ponovno priključitvijo ne dezinficira in izpere omrežja, ki je bilo odklopljeno (36. člen),
- če krši obveznosti iz 37. člena tega odloka,
- če krši obveznosti 38. in 39. člena tega odloka.

VII. KONČNE IN PREHODNE ODLOČBE

41. člen

Za natančnejše določbe o izvajanju oskrbe s pitno vodo lahko upravljalci vodovodnih sistemov sprejmejo pravilnike. Pravilniki začnejo veljati, ko nanje da soglasje občinski svet.

42. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravljajo komunalni redarji, občinske in druge pristojne inšpekcijske službe, občinska uprava ter upravljalca vodovodnih objektov in naprav.

43. člen

Pristojna občinska služba pripravi seznam sistemov za oskrbo s pitno vodo v dveh mesecih po sprejemu tega odloka.

44. člen

Določilo prvega odstavka 15. člena se do vzpostavitve katastra komunalnih naprav uporablja le za objekte in naprave, zgrajene po uveljavitvi tega odloka. Za objekte in naprave, zgrajene pred uveljavitvijo tega odloka, mora upravljalca voditi evidenco teh objektov in naprav. Vzpostavitev katastra komunalnih naprav mora biti izvedena v roku dveh let.

45. člen

Pri uporabnikih vode iz javnih vodovodov, ki še nimajo števcov, mora upravljalca le-te montirati v roku šest mesecev od pričetka veljavnosti tega odloka. Dokler števcov nimajo, morajo plačevati pavšalno količino vode v skladu z 30. členom odloka.

Uporabniki individualnih vodovodnih zacetij so dolžni do pri-

ključitve na javni vodovod dovoliti oz. izvajati kontrolo kvalitete vode vsaj enkrat letno, na lastne stroške.

46. člen

Izgradnja novih vodnih zacetij za javne vodovode je možna le ob soglasju Občine Moravske Toplice in ob upoštevanju veljavnih prostorsko-ureditvenih aktov in studije vodooskrbe v občini.

47. člen

V roku enega leta od pričetka veljavnosti tega odloka mora biti sprejet odlok, s katerim se določijo varstveni pasovi in ukrepi za zavarovanje vseh vodnih zacetij v občini Moravske Toplice.

Za vodna zacetja, kjer iz objektivnih lokacijskih pogojev ni možno določiti varstvenih pasov, pa velja prehodno obdobje njihove uporabe toliko časa, dokler je voda iz njih neoporečna. V primeru ugotovljenih bakterioloških ali kemičnih oporečnosti vzorcev vode iz teh zacetij, se morajo gospodinjstva in drugi uporabniki vode, razen porabnikov tehnološke vode v kolikor se ta ne uporablja za prehrabene izdelke, priključiti na najbližnji javni vodovod ali izgraditi novo vodno zacetje.

48. člen

Krajevna skupnost in drugi upravljalci obstoječih javnih vodovodnih objektov in naprav sklenejo z občino in upravljalcem pogodbo o prenosu teh objektov v upravljanje. V pogodbi se določijo medsebojna razmerja, zlasti glede vzdrževanja teh objektov.

V kolikor pogodba iz prvega odstavka tega člena ni sklenjena v roku enega leta po sprejemu tega odloka, se prenos na upravljalca opravi brez pogodbe o prenosu, s tem, da vsi stroški prevzema bremenijo uporabnike prevzetega vodovoda.

Ta določba velja za vse javne vodovode, ki niso s tem odlokom prenešeni v upravljanje drugim upravljalcem.

49. člen

Prevzemi vodovodov v upravljanje Čiste narave se bodo vršili postopno v skladu s programom prevzema, ki ga bo izdelala Čista narava.

50. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: OS 53/99
Moravske Toplice, dne 23.08.1999

Župan Občine Moravske Toplice:
Franc ČIPIOT, univ. dipl. org., ekon., l.r.

Franc Mesarič: VRČ – NEVRČ, orig. sitotisk, 23,5 x 16,5 cm

Na podlagi 51. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85 in 29/86 ter Uradni list RS, št. 26/90, 18/93, 47/93, 71/93 in 44/97), Navodila o merilih za to, kaj se lahko šteje za objekte oziroma posege v prostor, za katere po zakonu ni potrebno lokacijsko dovoljenje in kaj se lahko šteje za pomožne objekte (Uradni list SRS, št. 27/85) in na podlagi 16. člena Statuta občine Moravske Toplice (Uradni list RS, št. 11/99), je Občinski svet občine Moravske Toplice na redni 9. seji dne 02.11.1999 sprejel

ODLOK

O DOLOČITVI POMOŽNIH OBJEKTOV IN DRUGIH POSEGOV V PROSTOR NA OBMOČJU OBČINE MORAVSKE TOPLICE

I. SPLOŠNO

1. člen

S tem odlokom se določa vrsta, namen, največja velikost in način gradnje pomožnih objektov za potrebe občanov in njihovih družin ter posegi v prostor in dela, za katere ni potrebno lokacijsko dovoljenje ter zadostuje odločba o dovolitvi priglasenih del.

II. POMOŽNI OBJEKTI IN DRUGI POSEGI V PROSTOR

2. člen

Za pomožne objekte in posege ter dela iz 1. člena tega odloka štejejo:

1. Vzdrževalna dela in adaptacije obstoječih objektov, naprav, napeljav in opreme ter njihovih delov, s katerimi se bistveno ne spreminjajo zunanost, velikost, zmogljivost in njihov namen ter gradnja terciarnih komunalnih in infrastrukturnih objektov in naprav za potrebe posameznega že obstoječega stanovanjskega ali gospodarskega objekta občanov, vse v skladu s pogoji upravljalcev posameznih infrastrukturnih objektov in naprav ter v skladu z omejitvami po tem odloku;
2. Odstranitev objektov ali naprav do bruto gradbene površine 30 m², če s tem niso ogroženi sosednji objekti;
3. Lesene in zidane pritlične drvarnice, lesene vrtno ute, v brežino ali v teren vkopane kleti (lahko zidane, vendar zasute v celoti vsaj s treh strani), garaže za osebna vozila, če ne presegajo bruto gradbene površine 25 m² in so postavljene v sklopu funkcionalnih površin že obstoječih objektov;
4. Leseni ali zidani pritlični objekti za rejo malih živali, svinjaki, hlevi za drobnico, zbiralnice za mleko, pesjaki, če ne presegajo bruto gradbene površine 25 m² in so postavljeni v sklopu funkcionalnih površin že obstoječih objektov;
5. Tople grede do bruto gradbene površine 300 m² in zaprti rastlinjaki do bruto gradbene površine 40 m² in lesene lope za vrtno orodje (brez pasovnih temeljev), če ne presegajo bruto gradbene površine 10 m². Vsi objekti so brez instalacij;
6. Zunanji bazeni za individualno uporabo v sklopu funkcionalnih površin že obstoječih objektov z vklopom v teren do 1,50 m in do bruto gradbene površine 30 m², ribnik oziroma bazen za vodne biotope v sklopu funkcionalnih površin že obstoječih objektov do bruto gradbene površine 20 m², če voda ni odvezta iz vodotoka in zbiralniki za pitno vodo, kapnico;
7. Stolpni ali koritasti silosi za shranjevanje krme, pšenice, do skupne prostornine 100 m³ v sklopu obstoječega kmečkega gospodarstva in vgraditev sušilne naprave v že obstoječih gospodarskih poslopih;
8. Leseni skednji, kašče, lope za shrambo sena, krme, stelje, poljščin, orodja in začasna zavetišča za živino (vse brez bivalnih prostorov in brez pasovnih temeljev) do bruto gradbene površine 100 m², če so namenjeni kmetijstvu – tudi izven ureditvenih območij naselij za potrebe kmetijstva. Za te objekte je potrebno predložiti skico in statični izračun strešne konstrukcije;
9. Gnojne jame in gnojišča za potrebe kmetijskih gospodarstev v neprepustni izvedbi do velikosti 50 m³ na funkcionalnem zemljišču že obstoječih gospodarskih objektov – hlevov, če niso locirane v neposredni bližini stanovanjskih objektov;
10. Čebelnjaki na točkovnih temeljih (lesen, nepodkleten) z manj kot 20 panji, če v skupni tlorisni površini ne presegajo 20 m² min. 3,20 m višine prednje kapne lege nad nivojem tal objekta in ob prehodnem mnenju čebelarke družine pripadajočega pašnega katastra – tudi izven ureditvenih območij naselij za potrebe kmetijstva;
11. Postavitev medposestnih, vrtnih, dvorišnih ograj do višine 1,20 m pod pogojem, da niso grajene iz odpadnih materialov. V posebnih primerih se dovoli tudi postavitev višjih ograj (zaščita pred divjadjo, obore, zaščita pred nezazeljenimi vplivi v okolje ipd.). Odmiki ograj od javnih cest morajo biti v skladu s predpisi o javnih cestah;
12. Oporni zidovi terena do višine 1,50 m, izjemoma tudi do 2 m, če je podan ustrezeni statični izračun, z obveznim odklikom od javnih prometnic v skladu s pogoji, ki jih določajo predpisi o javnih cestah;
13. Pergole, nadstreški nad obstoječimi terasami ter dostopom oziroma dovozom v objekte in nadstreški za potrebe parkiranja in garaziranja osebnih avtomobilov, traktorjev s priklučki, koles, motorjev, avtomobilskih prikolic, vetrolovi in zunanje stopnice pri individualnih stanovanjskih hišah in gospodarskih poslopih, če ne presegajo bruto gradbene površine 40 m² in so postavljeni v sklopu funkcionalnih površin že obstoječih objektov. Če je objekt namenjen parkiranju, je potrebno ustrezno izvesti tlake;
14. Namestitve sončnih kolektorjev, sončnih celic, satelitskih anten, markiz, senčnikov, strešnih oken, gradnja dimnikov do višine 15 m, vse pri obstoječih objektih;
15. Postavitev zimskih vrtov ob že obstoječih objektih, če ne presegajo bruto gradbene površine 40 m²;
16. Zasteklitev balkonov, teras pri obstoječih objektih. Za večstanovanjske objekte in bloke je zahtevano enotno oblikovanje za celotno zgradbo;
17. Tlakovanja in ureditev dvorišč in parkirišč pred stanovanjskimi in drugimi objekti, če ni potrebna dodatna komunalna ureditev;
18. Ureditev prostora za smetnjake in kolesarnice (stojala za kolesa z nadstrešnico);
19. Postavitev lesenih kolišč in mostičev na in ob površinskih vodah, namenjenih rekreaciji in turizmu ter ureditev otroških igrišč s površino do 40 m² ob predložitvi minimalne tehnične dokumentacije;
20. Začasna postavitve pokritih razstavnih prostorov in ureditev sezonskih gostinskih vrtov do bruto gradbene površine 40 m², objekti namenjeni turistični in sezonski prodaji do bruto površine 15 m² ter postavitve odrov, nadstrešnic, šotorov ipd., za potrebe raznih prireditev, sejmov ipd.;
21. Reklamni, obvestilni in podobni panoji, naprave, ki niso prometni znaki, pritrjeni na obstoječe objekte, zidove, ograje in samostojni reklamni, obvestilni in podobni panoji, ki so v skladu s predpisom, ki ureja nameščanje obvestil in reklam na območju Občine Moravske Toplice in skladno s soglasjem lastnika zemljišča ali objekta;
22. Montažne nadstrešnice na že obstoječih avtobusnih postajališčih;
23. Verska obeležja (križi, kapelice, znamenja) do skupne tlorisne površine 6 m² in višine 4,50 m, spominske plošče, doprni kipi, umetniška dela, spominska obeležja, vse skladno s soglasjem lastnika zemljišča. Verska obeležja so omejena zgolj na območja ali za potrebe obstoječih pokopališč ter v sklopu obstoječih sakralnih objektov;
24. Vzdrževalna in obnovitvena dela ter modernizacije na javnih cestah v upravljanju Občine Moravske Toplice v skladu s

predpisi o javnih cestah ter vzdrževalna in obnovitvena dela ter modernizacije na nekategoriziranih cestah in poteh v skladu s pogoji, ki jih določi njen lastnik ali od njega pooblaščen upravljalec;

25. Vzdrževanje in urejanje manjših vodotokov ob soglasju in skladno s pogoji upravljalca vodotoka, nasipavanje terena na površini do 1 ha in druga manjša zemeljska dela, skladno s soglasjem lastnika zemljišča;
26. Drenaže na posameznih zemljiščih do površine 1 ha, namenjene individualni rabi lastnika zemljišča, nemoteče za sosednja zemljišča;
27. Posegi v zvezi z odpravljanjem arhitektonskih ovir za ljudi z omejeno zmožnostjo gibanja – gradnja klančin, ureditev prostora za dvigalo v obstoječih objektih ali ob njih;
28. Tipiski mali rezervoarji za utekočinjeni naftni plin do prostornine 5 m³ na funkcionalnem zemljišču objektov in izvedba priključka plinovodnega omrežja s priključno močjo do 50 KW od glavnega distribucijskega omrežja do posameznega porabnika in notranja preureditev kotlovnice za priključno moč do 50 KW, vse za potrebe občanov in njihovih družin (izključno za individualne stanovanjske objekte) s tem, da investitor k priglasitvi, razen dokumentacije iz 8. člena tega odloka predloži tudi:
 - tehnično dokumentacijo za gradnjo plinskih priključkov in za notranjo izvedbo plinske inštalacije s priključitvijo plinskih trošil oziroma za notranjo preureditev kotlovnice, ki jo izdelata projektantska organizacija, registrirana v Republiki Sloveniji za opravljanje tovrstne dejavnosti;
 - soglasje koncesionarja k tehnični dokumentaciji, katere ne izdelata koncesionar;
 - soglasje dimnikarske službe.

III. POGOJI IN OMEJITVE

3. člen

Pri postavitvi pomožnih objektov je potrebno upoštevati naslednje pogoje:

- upoštevana mora biti namenska raba zemljišč, ki je določena v prostorskih izvedbenih aktih, razen če s tem odlokom ni drugače določeno,
- posegi morajo biti skladni z drugimi splošnimi akti občine,
- zaradi postavitve objektov ne smejo biti prizadete pravice in interesi drugih oseb,
- zahtevana je skladnost z zahtevami v zvezi z varstvom okolja, sanitarnimi, požarnovarstvenimi, vodnogospodarskimi, obrambnozaščitnimi zahtevami ter zahtevami v zvezi z varovanjem naravne in kulturne dediščine.

4. člen

Splošne omejitve pri postavitvi pomožnih objektov:

- zaradi postavitve objektov ne smejo biti poslabšani pogoji rabe zemljišč, sosednjih objektov in naprav,
- s postavitvijo ne smejo biti zahtevani novi trajni komunalni in drugi priključki na javne komunalne objekte in naprave,
- z odstranitvijo objektov mora biti možna vzpostavitev zemljišča v prvotno stanje.

5. člen

Arhitekturne, oblikovne in druge omejitve:

- objekti po tem odloku so lahko samo enoetažni,
- oblikovno morajo biti objekti prilagojeni že obstoječim objektom in zasnovani tako, da se čimbolj vklopijo v okolje, isto velja za obnovo že obstoječih objektov,
- izbor gradbenega materiala mora biti prilagojen krajinskim in oblikovnim značilnostim območja,
- nakloni streh in smeri slemen mora biti prilagojeni streham obstoječih objektov, skladna mora biti tudi vrsta in barva kritine,
- pomožni objekti (samostojni ali kot prizidki) se morajo glede na njihovo funkcijo locirati praviloma tako, da so umaknjeni pogledu s cestne strani (v notranjost parcele oz. zemljišča), le izjemoma

- glede na namen pa na občestno (ulično) stran, vendar za »gradbeno« linijo in z ustrezno zasaditvijo oz. markacijo,
- tipi in materialni ograj naj bodo v naseljih čim bolj enotni in iz naravnih materialov,
- objekti ne smejo biti locirani tako, da ovirajo preglednost križišč ali cest,
- objekti ne smejo biti locirani na javnih komunalnih in energetskih vodih, razen ob izdanem soglasju in pogojih upravljalca posameznega komunalnega voda,
- odmiki od medposestne meje morajo biti vsaj 3 m oziroma so lahko manjši skladno s soglasjem lastnika sosednjega zemljišča,
- predpisani odmiki ne veljajo za objekte iz 11., 12. in 20. točke 2. člena tega odloka,
- odmik za objekte iz 20. točke 2. člena tega odloka je minimalno 0,5 m od medposestne meje; s soglasjem lastnika sosednjega zemljišča je lahko ta odmik tudi manjši,
- objekti iz 11. in 12. točke 2. člena tega odloka so lahko postavljeni brez soglasja lastnika sosednjega zemljišča do meje, če s tem ni ovirana normalna uporaba sosednjega zemljišča, na parcelno mejo pa s soglasjem lastnika sosednjega zemljišča.

6. člen

Posebne omejitve:

- skupna bruto gradbena površina pomožnih objektov (2 ali več pomožnih objektov), ki so kakorkoli povezani v celoto, ne sme presegati 50 m²,
- vsi objekti za rejo živali so lahko postavljeni samo na območjih, kjer reja z drugimi predpisi ni prepovedana,
- za vse posege v večstanovanjskih objektih je zahtevano enotno oblikovanje in izbira materialov,
- za posege, ki bodo izvedeni v območjih in na objektih, ki so evidentirani kot kulturni, arheološki, zgodovinski, naravni ali etnološki spomenik, je potrebno pridobiti ustrezno soglasje pristojnega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, za posege iz 3., 4., 5., 7., 8., 9., 10., 13., 15., 16., 20., 21. in 22. točke 2. člena si mora investitor posega pridobiti mnenje občinske uprave Občine Moravske Toplice, razen za posege iz 3., 4., 5., 7., 8., 9., 10., 13. in 15. točke 2. člena tega odloka, na območjih, ki se urejajo s PIN-i (UN, ZN, LN), za katere si mora investitor pridobiti soglasje občinske uprave Občine Moravske Toplice o ustreznosti takšnega posega. V nasprotnem primeru organ, pristojen za izdajo odločbe o dovolitvi priglašeni del, le-te ne more izdati. Posegi za izvedbo katerih je določena pridobitev soglasja Občinske uprave občine Moravske Toplice, ne smejo biti v nasprotju z določili tangiranih PIN-ov.

IV. PRIGLASITEV DEL

7. člen

Investitor, ki namerava posegati v prostor skladno z določili tega odloka, mora pred pričetkom del, le-te priglasiti.

Odločbo o dovolitvi priglašeni del skladno s tem odlokom izda pristojni upravni organ, le-ta pošlje izdano odločbo v vednost Občinski upravi občine Moravske Toplice.

8. člen

Vloga za priglasitev del mora vsebovati:

- kratko tehnično poročilo o nameravanem posegu v prostor (opis zemljišča, na katerem naj bi objekt stal, opis materialov in konstrukcije),
- kopijo katastrskega načrta,
- vris predvidenega položaja objekta glede na obstoječi objekt v kopijo katastrskega načrta, oziroma situacijo objekta v ustreznem merilu 1 : 1000 ali 1 : 500, razen za posege, navedene v 2. in 14. točki 2. člena ter za posege v zvezi z vzdrževanjem, obnavljanjem, adaptiranjem in moderniziranjem obstoječih objektov, s katerimi se ne spreminja velikost, zunanji izgled, zmogljivost ali namen teh objektov,

- skico objekta ali idejni projekt (tloris, prerez, značilne fasade - vse v ustreznem merilu 1 : 100 ali 1 : 50), razen za posege, navedene v 2. in 14. točki 2. člena ter za vse posege v zvezi z vzdrževanjem, obnavljanjem, adaptiranjem in moderniziranjem obstoječih objektov, s katerimi se ne spreminja velikost, zunanji izgled, zmožljivost ali namen teh objektov,
- zemljiškopravni izpisek ali dokazilo o razpolaganju z zemljiščem, na katerem naj bi objekt stal ali se poseg izvajal,
- potrebna soglasja skladno s tem odlokom,
- če gre za začasni objekt (sezonska postavitve) - datum, do katerega bo ta objekt stal,
- urbanistično mnenje za posege na večstanovanjskih objektih in blokih iz 16. točke 2. člena tega odloka,
- soglasje upravljalca javne ceste za postavitve ograje v varstvenem pasu javne ceste, za postavitve ograje ob nekategorizirani cesti pa soglasje njenega lastnika ali upravljalca, če je odmik ograje od meje cestnega sveta manjši od 1,00 m.

Pristojni upravni organ glede na vrsto objekta ali posega v prostor v postopku določi, katera mnenja in soglasja je potrebno pridobiti pred izdajo odločbe.

Kolikor zahtevana soglasja in mnenja niso izdana v zakonitem roku (ne glede na to, ali je zanje zaprosil naročnik ali upravni organ), se šteje, kot da je soglasje ali mnenje pozitivno.

9. člen

Po prejemu zahtevka oziroma popolne vloge iz 7. člena tega odloka mora upravni organ v roku 30 dni izdati odločbo o dovolitvi priglasenih del ali odločbo o zavrnitvi zahtevka.

Investitor ne sme pričeti s priglasenimi deli brez odločbe iz prejšnjega odstavka.

Izdana odločba o dovolitvi priglasenih del izgubi svojo veljavnost, če investitor ne prične z priglasenimi deli v enem letu po prejemu odločbe.

V. INŠPEKCIJSKO NADZORSTVO

10. člen

Inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem tega odloka vršijo v skladu z Zakonom o urejanju naselij in drugih posegov v prostor pristojne inšpekcijske službe.

VI. KAZENSKA DOLOČBA

11. člen

Za kršitve določb tega odloka se uporabljajo kazenske določbe zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor.

VII. KONČNI DOLOČBI

12. člen

Z uveljavitvijo tega odloka preneha veljavnost odloka o določitvi pomožnih objektov za potrebe občanov in njihovih družin v občini Murska Sobota (Uradne objave, št. 9/86) na območju sedanje občine Moravske Toplice.

13. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: OS 61/99
Mor. Toplice, dne 02.11.1999

Župan
Občine Moravske Toplice:
Franc CIPOT, univ. dipl. org., ekon., Lr.

Občina Moravske Toplice
in
Občinska športna zveza Moravske Toplice
objavljata na podlagi
10. člena Zakona o športu (UL RS št. 22/98):

JAVNI RAZPIS

ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV ŠPORTA V OBČINI MORAVSKE TOPLICE ZA LETO 2000

1.

Občina Moravske Toplice in Občinska športna zveza Moravske Toplice razpisujeta kandidature za sofinanciranje programov športa v Občini Moravske Toplice za leto 2000.

Sofinancirani bodo naslednji programi:

- šport predšolske, osnovnošolske in srednješolske mladine
- šport v društvih in klubih:
 - šport mladih - redna splošna vadba
 - šport mladih - šport za dosežek /selektivni šport/
 - športnorekreativna dejavnost odraslih
 - kakovostni šport in vrhunski šport
 - kategorizirani športniki
- šport invalidov
- šolanje in izpopolnjevanje strokovnih kadrov
- športne prireditve
- investicijsko vzdrževanje in investicije

2.

Na razpis za sofinanciranje programov športa lahko kandidirajo izvajalci, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- imajo sedež in delujejo na območju Občine Moravske Toplice,
- predložijo dokazilo o plačani članarini svojih članov za tekoče leto,
- da imajo redno dejavnost, za katero so registrirani vsaj eno leto.

Izvajalci prikažejo svoje pogoje s pisnimi dokazili.

3.

Rok za prijavo je **10. januar 2000** na naslov:

Občina Moravske Toplice
Kranjčeva 3
9226 Moravske Toplice

4.

Izbrani programi bodo sofinancirani na podlagi Meril za vrednotenje športnih programov v Občini Moravske Toplice.

Z izbranimi izvajalci bodo sklenjene pogodbe.

Občina Moravske Toplice

OKROGLA MIZA O EKONOMIKI PRIDELAVE MLEKA

Na okrogli mizi o ekonomiki pridelave mleka 20. oktobra 1999 v Moravskih Toplicah so razen kmetov, pridelovalcev mleka iz občine, sodelovali še Ivo Rotdajč in Karel Peček iz Pomurskih mlekarn, strokovni sodelavci Živinorejsko veterinarskega zavoda za Pomurje, predstavnik Veterinarskega zavoda Murska Sobota in drugi.

Namen je bil dvojni:

- ugotoviti vzroke padca količine pridelanega mleka za 14% na območju Pomurskih mlekarn v zadnjih desetih letih, kljub temu, da je količina pridelanega mleka drugod po Sloveniji strmo naraščala (Ljubljana 66%, Kranj 57%, Ptuj 22%, Ljutomer 24%) ter
- ugotoviti interes posameznih kmetov za vključitev v program 1000 kmetij na območju Pomurskih mlekarn, ki bodo letno pridelale 40 milijonov litrov mleka in si s tem zagotavljale primeren dohodek.

Po beseda Iva Rotdajča, direktorja Pomurskih mlekarn, končni proizvodi dosegajo visoko kvaliteto, problem je le v mleku. Neustrezno je predvsem skupno število mikroorganizmov, saj trenutno zahtevi Evropske unije do 100.000 mikroorganizmov v ml surovega mleka ustreza le 8–9% odkupljenega mleka, medtem ko mlekar na za pokritje dosedanjih izvoznih trgov potrebuje 30–35% odkupljenega mleka.

Damjan Jerič, ŽVZ za Pomurje, je primerjal odkupne cene mleka in govejih pitancev ter ugotovil, da so le-te v Sloveniji na nivoju cen v Nemčiji oz. v Evropski uniji, tako da ne moremo pričakovati povečanja odkupnih cen mleka.

Izboljšati je potrebno predvsem gospodarnost reje krav s:

- povečanjem intenzivnosti (višja mlečnost, pasma),
- zniževanjem stroškov krme (uravnovešeni krmni obrok, cenejša krma),
- povečanjem velikosti obrata (cenejša vlaganja, večji delež lastnega kapitala).

Po podatkih Pomurskih mlekarn je bilo septembra letos v občini Moravske Toplice 658 pridelovalcev mleka s skupno 1059 kravami molznicami. V lanskem letu je bilo odkupljenih nekaj več kot 335.000 litrov mleka oz. 13,68% celotne odkupljene količine mleka v mlekarni, kar predstavlja za 20,90% manj odkupljenega mleka kot pred desetimi leti.

V razpravi so sodelovali še kmetje – prisotnih je bilo veliko mladih, so bili sprejeti **naslednji zaključki**:

Pri nadaljevanju upadanja količine pridelanega mleka bo morala **mlekarna** dokupiti potrebne količine mleka v drugih območjih, kar ima lahko za posledico izpad sicer doslej rednega in zanesljivega mesečnega prihodka naših kmetij. Zaradi tega je potrebno sodelovanje vseh, tako kmetov, mle-

karne, kmetijske svetovalne službe, veterinarjev, zavarovalnic, občine in drugih, da se zainteresiranim kmetom s pripravo programa razvoja posamezne kmetije omogoči pridobitev potrebnih sredstev in pomoč pri pridobivanju le-teh.

Občina lahko k temu pripomore tako, da sredstva za pospeševanje kmetijstva nameni predvsem kmetom, ki se bodo vključili v take programe razvoja. Na pobudo kmetov vodi postopke za pridobitev državnih sredstev za izboljšanje zemljišč in njihove posestne strukture s pomočjo agrarnih operacij, predvsem komasacij in melioracij.

Vloga kmetijske svetovalne službe naj bi bila predvsem dajanje predlogov in pobud ter pripravljane projektov in programov razvoja posameznih kmetij ter pomoč pri pridobivanju sredstev po razpisih. Kmetijska svetovalna služba bi še naprej morala biti tudi nosilec izobraževanja kmetov.

S kmetijskega foruma o socialni varnosti kmetov v Filovcih

Mlekarna bi morala še naprej zagotavljati reden odkup mleka in pravočasno izplačevanje mleka. Prav tako bi morala zagotoviti sredstva za sofinanciranje remonta krav molznic.

Kmetje morajo izkazati najprej lastni interes za ohranjanje oz. širitev osnovne črede krav molznic, saj jim lahko le-ta omogoča stalen, zanesljiv mesečni prihodek. Izboljšati morajo vse faktorje, ki vplivajo na količino in kvaliteto pridelanega mleka in tako z minimalnimi vlaganji povečati mlečnost in s tem svoj prihodek. Težiti morajo k čim cenejšim novogradnjam s čim višjim deležem lastnih sredstev in se tako izogniti previsokim stroškom kapitala.

V te projekte je potrebno vključiti tudi **zavarovalnice** in **kmečki sindikat**.

Martina VINK KRANJEC

Kmetijski forum o socialni varnosti kmetov v Filovcih ZADEVO BODO VZELI V SVOJE ROKE!

Odbor za kmetijstvo pri občinskem svetu v Moravskih Toplicah je gotovo med najaktivnejšimi; že nekaj let se aktivno vključuje v reševanje nakopičenih problemov na področju kmetijstva, ki so zaradi specifičnega območja prav na skrajnem severovzhodnem delu države še posebej pereči. Nad neprimerno kmetijsko politiko so vedno bolj ogorčeni kmetje tudi na tem območju opozarjali že dovolj zgodaj. Tako je bilo v preteklih dveh letih v občini sklicana vrsta kmetijskih forumov, katerih vsebina se je nanašala na probleme sadjarstva, mlekarstva, govedoreje in nenazadnje socialne varnosti kmetov. Če so se razmere na nekaterih področjih nekoliko uredile, pa tega ne moremo trditi za slednje – socialno varnost kmetov, saj jih je večina v vse hujšem breznju. To so podkrepili s podatki tudi na zadnjem kmetijskem forumu o socialni varnosti kmetov, ki ga je v Filovcih odbor za kmetijstvo pri Občinskem svetu občine Moravske Toplice sklical za celotno Prekmurje.

Slišali smo, da ima samo z območja davčnega urada Murska Sobota zaradi neporavnanih obveznosti do države blokirane žiro račune več kot 700 zavezancev iz kmetijske dejavnosti. Ker vlada kljub predlogom prizadetih za reševanje nastalih problemov v času, ko je to bilo še mogoče, ni sprejela ustreznih rešitev, so sedaj kmetje prisiljeni zadevo vzeti v svoje roke. Kot že tolikokrat doslej so zopet govorili sami sebi, saj se razen vladnega svetovalca v ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve Mirka Štrousa ter treh prekmurskih poslancev vabila na forum iz daljne Ljubljane ni odzval nihče: ne kmetijski minister Ciril Smrkolj ne minister za delo, družino in socialne zadeve Tone Rop niti varuh človekovih pravic Ivo Bizjak.

Da so kmetje resnično prisiljeni biti plat zvona, pričajo številke o socialni varnosti kmetov, saj je položaj prav na obeh bregovih Mure najbolj zaskrbljujoč. Po podatkih soboškega davčnega urada so namreč kmetje oziroma zavezanci iz kmetijske dejavnosti konec septembra letos državi dolgovali že osupljivih 945.926.804 tolarjev, od tega se glavnina dolga (93,86 %) nanaša na neporavnane obveznosti iz naslova prispevkov za socialno varnost. Od tega največji delež odpade na neporavnane obveznosti prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, saj kar 3.405 zavezancev dolguje državi dobrih 797,5 milijonov tolarjev, 2.497 zavezancev v skupnem znesku dobrih 90 milijonov tolarjev pa ima neporavnane prispevke za zdravstveno zavarovanje. Blokirane žiro račune zaradi omenjenih neplačanih obveznosti ima tako na območju upravnih enot Lendava, Ljutomer, Murska Sobota in Gornja Radgona kar 706 kmetov.

Če so bili razpravljalci iz moravskotopliškega občinskega odbora za kmetijstvo – Jože Štefko je ocenil položaj v poljedelstvu in v govedoreji, Viktor Časar pa v prasičereji, še nekoliko optimistični, to nikakor ne velja za področje socialne varnosti kmetov. Predsednik odbora Tibor Vörös se je namreč zaman spraševal, zakaj se je država odločila za blokade žiro računov kmetov – dolžnikom šele po treh letih, ko pa se

je že takoj prvo leto vedelo, da ti zaradi vse večjih nesorazmerij med cenami reprovizija in kmetijskih pridelkov več niso sposobni sproti plačevati svojih obveznosti.

Tudi na tokratnem forumu prizadeti niso zahtevali miloščine od države, temveč odgovor, kako v vedno bolj zaostrenih pogojih kmetovanja priti do denarja za plačilo obveznosti oziroma kako uskladiti rast cen reprovizija s cenami kmetijskih pridelkov in mesa. Ker odgovorni v en glas trdijo, da je domača kmetijska proizvodnja pri večini kmetov predraga in nekonkurenčna, so se spraševali, iz česa naj kmetje živijo, in trdili, da je pri nas nekaj hudo narobe, če si ne zaslužijo socialne varnosti pri več kot 15-urnem delavniku. Nekateri razpravljalci so za nastali položaj krivili prav kmete same in lokalno politiko, ki da se še vedno ni uspeła povezati v enotno regijo, veliko negativnih posledic pa je za sabo potegnil tudi stečaj Panonke, saj so kmetje poslej ostali prepuščeni sami sebi in svoji iznajdljivosti. Skrajni čas je, da zadeve vzamejo v svoje roke. Ustanovitev pravega kmečkega sindikata je zato na tej poti prvi korak, toliko bolj, ker je po njihovem mnenju sedanji kmečki sindikat vladni sindikat, in ker drži s koalicijo, je strankarski.

Kljub precej razgretemu ozračju in nasprotovanju nekaterih prekmurskih poslancev in drugih, da je ustanavljanje tretjega kmečkega sindikata v državi neumestno dejanje (ob kmečkem sindikatu pri SLS bo tudi nastajajoča Kmetijsko-gozdarska zbornica zastopala interese kmetov), saj potem vlada ne bo »našla« pravega pogajalskega partnerja, so na koncu sklicatelj foruma vendarle objavili, da je bil že pred forumom imenovan 3-članski iniciativni odbor za ustanovitev neodvisnega in nestranskega sindikata kmetov. Zaradi lažje koordinacije ga v pripravi sestavljajo samo člani iz občine Moravske Toplice: Alojz Berden, Viktor Časar in Tibor Vörös, ob uradni ustanovitvi pa bodo vanj vključili tudi predstavnike kmetov z drugih območij, ki bodo verjeli v (lastno) svetlejšo prihodnost.

ZAKLJUČKI KMETIJSKEGA FORUMA

- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve naj poišče rešitev, kako predčasno upokojiti oziroma zagotoviti preživetje za kmete, ki imajo do dva hektarja velike kmetije in so pripravljene zemljo prodati ali dati v najem;
- Projekte komasacij, melioracij, namakanj in drugih posegov za urejanje kmetijskih zemljišč mora v pretežni meri podpreti država;
- Sofinanciranje kmetijskega ministrstva za kmetijske programe v občinah mora temeljiti na kriterijih, ki se uporabljajo za izračun primerjalne kmetijske površine po zakonu;
- Povečati je potrebno sredstva občinam z veliko obdelovalnih površin in velikim deležem kmečkega prebivalstva, ki živijo od kmetijstva, omenjena sredstva pa je potrebno vključiti v zagotovljeno porabo občin; projekti vlaganj v kmetijstvu, ki izkazujejo ekonomsko upravičenost, morajo biti finančno podprti s strani Sklada za regionalni razvoj Ribnica; zakon o kmetijsko-gozdarski zbornici naj se spremeni tako, da bo zbornica obsegala le osem območnih enot, saj bodo le tako lahko člani iz vseh regij enakopravno zastopali svoje interese; zaradi pomembne kmetijske regije pa bi morali imeti pomurski člani pri odločanju v zbornici prioriteto;
- Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov mora odkupovati zemljišča od tistih, ki jih več ne obdelujejo in jih želijo prodati ter jih po ureditvi dati v zakup tistim, ki povečujejo kmetijske površine, sklad pa naj sredstva od najemnin nameni za ureditev drugih kmetijskih zemljišč; del kmetijskih zemljišč, ki so v lasti Republike Slovenije in v upravljanju Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, bi moralo biti v lasti občin, saj bi te z njimi bolje gospodarile; povečati oziroma ponovno je potrebno uvesti subvencije kmetom. Pri subvencijah kmetijskega ministrstva je potrebno kmete na različnih območjih enakopravne obravnavati, saj zaradi prevelikega poudarka gorskim in višinskim kmetijam ostaja velik del pomurskih kmetov brez možnosti koriščenja teh sredstev. Ker je bilo Pomurje vedno kmetijska regija, država ne more graditi kmetijstva na gorskih in višinskih kmetijah; sprejete subvencije naj se pravočasno izplačajo; kmetom, oškodovanim po naravnih nesrečah, naj se omogoči odpis prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in sorazmerni del davka iz katastrskega dohodka; kmetom, dolžnikom za neplačane prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, pa naj se omogoči odpis dolga na način, da se jim ta leta ne štejejo v osnovo za pokojninsko zavarovanje.

ZAŠČITA IN REŠEVANJE

Osrednja taktična vaja ob mesecu požarnega varstva VISOKE OCENE ZA VAJO PROSENJAKOVCI '99

V aktivnosti preverjanja praktične in strokovne usposobljenosti v oktobru, mesecu požarnega varstva, so se vključili tudi gasilci in drugi predstavniki zaščite in reševanja v občini Moravske Toplice. Na objektu podjetja Tekstil-Pletilstvo in v njegovi okolici v Prosenjakovcih so namreč v nedeljo, 24. oktobra 1999, pripravili osrednjo taktično občinsko gasilsko vajo.

To je bila prva tovrstna vaja, saj je bila Občinska gasilska zveza (OGZ) Moravske Toplice ustanovljena oktobra lanskega leta, vanjo pa se je vključilo vseh sedemindvajset prostovoljnih gasilskih društev v občini, ki so organizirana v sektorjih Martjanci, Prosenjakovci in Bogojina. Na vajo se je občinsko gasilsko poveljstvo zelo dobro pripravilo, saj se zaveda, da je osnovno vodilo vsake gasilske organizacije čim boljša strokovna usposobljenost vseh njenih kadrov za čim boljše in čim hitreje izvajanje vseh akcij reševanja in gašenja.

Ker v ta okvir usposabljanja sodijo tudi različne vaje, ki temeljijo na praktičnem delu enot, je na osrednji občinski taktični gasilski vaji sodelovalo kar enajst gasilskih društev s kombiniranimi vozili, devet se jih je vaje udeležilo z avtocisternami in različno opremo, sodelovala pa je tudi ekipa gasilcev, usposobljenih za reševanje z dihalnimi aparati, enota štaba Civilne zaščite Občine Moravske Toplice za prvo pomoč ter vozilo reševalne službe; skupaj je bilo na vaji več kot 170 operativcev.

PREDPOSTAVKA VAJE

Predpostavka vaje je bila, da je zaradi nepravilnega delovanja peči prišlo do eksplozije v kurilnici in s tem do požara. Požar se je začel hitro širiti na preostale prostore – pakirnico in proizvodne prostore, kasneje pa zaradi močnega vetra tudi na sosednjo proizvodno in skladiščno halo v smeri uprave podjetja in bencinskega servisa. Pri eksploziji je prišlo tudi do rušenja sten v prostorih pakirnice in proizvodnje, zaradi česar je bilo hudo poškodovanih pet delavcev, ki so v času eksplozije delali v prostorih ob kurilnici. Zaradi gorenja velikih količin tkanin in kartonske embalaže se je zelo hitro povečevala koncentracija ogljikovega dioksida ter gostega dima, kar je še dodatno oteževalo reševanje in gašenje.

POTEK VAJE

Vaja se je pričela z aktiviranjem sirene na objektu podjetja Tekstil-Pletilstvo s strani varnostnika podjetja ter obveščanjem Centra za obveščanje in alarmiranje v Murski Soboti, ki je o nesreči najprej obvestil gasilsko enoto v Prosenjakovcih. Ker je vodja akcije – poveljnik OGZ Moravske Toplice v sodelovanju s poveljnikom sektorja Prosenjakovci, poveljnikoma PGD Prosenjakovci in Civilne zaščite občine Moravske Toplice ter podpoveljnikoma OGZ Moravske Toplice in PGD Prosenjakovci ocenil, da gre za obsežnejšo nesrečo, so v reševanje v časovnih intervalih vključili tudi gasilske enote iz Berkovec, Sela, Lončarovec, Ratkovec, Fokovec, Kančevcevec, Motvarjevec, Središča, Čikečke vasi, Ivanjševcevec, Moravskih Toplic, Andrejec, Sebeborec, Tešanovec, Martjanec, Bogojine in Filovec.

Zaporedje aktiviranja enot je potekalo glede na oddaljenost od mesta nesreče, razen osrednjega gasilskega društva v občini – PGD Moravske Toplice, ki je bilo v reševanje vključeno v začetni fazi. Zaradi oteženih okoliščin reševanja je ponesrečence iz zadimljenega in gorečega objekta reševala enota gasilcev, ki je bila opremljena z dihalnimi aparati. Reševanje ponesrečencev pa je sprva prevzela v oskrbo ekipa prve pomoči štaba civilne zaščite Občine Moravske Toplice

ter zatem reševalna služba iz Murske Sobotice, ki je bila prav tako aktivirana prek Centra za obveščanje in alarmiranje.

Neposredno soočanje z gorečimi objekti, gašenje le-teh ter varovanje bližnjih objektov so opravljale enote z avtocisternami, enote s kombiniranimi vozili pa so izvajale oskrbo cistern z vodo iz oddaljenega potoka z motornimi brizgalnami.

VISOKE KONČNE OCENE VAJE

Vaja, ki je bila prva v tako velikem obsegu v novi lokalni samoupravi oziroma na območju občine Moravske Toplice sploh, je pokazala, da so enote zelo solidno usposobljene za posredovanje ob tako zapletenih nesrečah na velikih objektih. Kot pravi predsednik OGZ Moravske Toplice Slavko Škerlak, je bilo kljub omejenemu prostoru za gibanje, zlasti na tovarniškem dvorišču, izjemno dobro izvedeno razporejanje enot. Po ocenah Škerlaka so visok nivo usposobljenosti in strokovnosti pri izvajanju svojih nalog pokazale tudi enote prve pomoči civilne zaščite in enote za reševanje, opremljene z dihalnimi aparati. Dobro in strokovno je bilo izvedeno tudi alarmiranje s strani Centra za obveščanje in alarmiranje v Murski Soboti, kakor tudi uporaba sistema prenosnih zvez med vajo.

Po končani vaji, ki si jo je ogledalo veliko število domačinov in povabljenih gostov, med njimi so bili tudi gasilci iz sosednje Madžarske, so udeležence nagovorili in pohvalili vajo predsednik Občinske gasilske zveze Moravske Toplice Slavko Škerlak, poveljnik občinske gasilske zveze Ludvik Gomboc, župan občine Moravske Toplice Franc Cipot, poveljnik Štaba Civilne zaščite občine Moravske Toplice Štefan Jančarič, predsednik Gasilske zveze Slovenije Ernest Eöry, ki je obenem tudi direktor podjetja Tekstil-Pletilstvo, ter predstavnik gasilskih društev iz sosednje Madžarske.

Vsi govorniki so izrekli pohvalne besede o pripravljenosti in izurjenosti enot kakor tudi glede izkazane velike pripadnosti tej humanitarni organizaciji, kar je potrdilo veliko število gledalcev in gostov. »To pa je vsekakor največji garant, da je varnost premoženja in ljudi ter požarna varnost v občini oziroma Občinski gasilski zvezi Moravske Toplice na prvem mestu,« je zaključil oceno vaje predsednik Slavko Škerlak.

Geza GRABAR

Moravske Toplice

SODOBNO KOMBINIRANO VOZILO – PONOS GASILCEV IN OBČANOV

Kljub nenehni skrbi za požarno varnost, bodisi v obliki rednih izobraževanj in tekmovanj gasilcev po eni ter opominjanju občanov o požarni nevarnosti po drugi strani, požarna ogroženost v sodobnem času ni prav nič manjša. Nasprotno: z novo tehniko postaja vse večja. Ob dobro usposobljenih gasilcih ter osveščenih ljudeh ter seveda sodobni opremi, pa so lahko posledice morebitnih požarov in drugih nesreč veliko manjše. Teга se zavedajo tudi gasilci iz Moravskih Toplic, saj so si že nekaj let prizadevali, da bi gasilsko avtociстерno zamenjali z novo.

Omenjeni cilj jim je letos po velikih prizadevanjih le uspelo uresničiti, zato so bili ob prevzemu sodobnega kombiniranega vozila v začetku septembra nad doseženim toliko bolj ponosni. Svečanost je bila toliko večja, saj je sovpadala s praznovanjem 3. občinskega praznika ter 105. obletnico društva.

Na svečanosti ob prevzemu vozila so se zbrali številni gasilci iz društev gasilskega sektorja Martjanci, krajani ter gostje, med njimi je bil tudi predsednik Gasilske zveze Slovenije Ernest Eöry.

Poveljnik društva Štefan Kuhar je povedal, da je moravsko gasilsko društ-

vo od ustanovitve naprej nenehno skrbelo za gasilno opremo in organiziranost požarnega varstva. Tako so že ob ustanovitvi kupili dvokolno ročno brizgalno, ki jo je leta 1911 zamenjala štirikolna ročna brizgalna. Ta je služila namenu vse do leta 1949, ko je bila nabavljena prva prenosna motorna brizgalna. Društvo je že leta 1953 kupilo prvo orodno vozilo. Dve leti zatem je staro motorno brizgalno zamenjala sodobnejša, motorna brizgalna znamke Ziegler. Z razvojem zdravilišča v 60. letih se je povečala tudi požarna ogroženost v tem kraju, zato je društvo leta 1976 kupilo kombinirano gasilsko vozilo TAM 5500, ki ga je leta 1989 nasledilo orodno vozilo TAM 80 T.

Na razpisu republiških sredstev iz požarnega sklada za osrednja društva v lokalnih skupnostih je društvo dobilo 6,1 milijonov tolarjev. V široki akciji zbiranja dodatnih sredstev so potrkali na marsikatera vrata in nikjer jim jih niso zaprli. Zdravilišče Moravske Toplice je razumelo njihovo potrebo o posodabljanju in jim za novo vozilo namenilo tri milijone tolarjev; dobrih pet milijonov so dobili iz občinske blagajne, milijon tolarjev pa od soboške Območne enote Zavarovalnice Triglav. Nekaj več kot 1,1 milijona tolarjev so pridobili v nabiralni akciji, ki so jo izvedli v krajih gasilskega sektorja Martjanci. Razliko do nekaj več kot 20 milijonov tolarjev vrednega vozila so primaknili gasilci in krajani Moravskih Toplic. Precej prispevkov je bilo tudi v obliki gasilske opreme s strani številnih sponzorjev in donatorjev.

Odločitev o nakupu novega vozila znamke GVC 25 16 je utemeljena. Samo bežna primerjava števila prebivalcev v kraju Moravske Toplice (več kot 500), števila ležišč v zdravilišču (1.800) ter v zasebnih turističnih sobah (250) in več tisoč dnevni gostov pove, da je to koncentracija ljudi zelo velika, skladno s tem pa je velika tudi požarna ogroženost.

Vozilo sta blagoslovila evangeličanski duhovnik Geza Erniša ter katoliški župnik Ivan Kranjec, ključa sta gasilec simbolično izročila župan občine Moravske Toplice Franc Cipot in direktor Zdravilišča Moravske Toplice Dušan Bencik.

Ob tej priložnosti so moravskotopliški gasilci podelili tudi priznanja in zahvalne listine za pomoč pri sofinanciranju vozila. Prejeli so jih: Ernest Eöry, Štefan Jančarič, Štab civilne zaščite Občine Moravske Toplice, OZ Morav-

ske Toplice, Marjan Pušnik za izdelavo vozila, VEBO Maribor, Občina Moravske Toplice, Zdravilišče Moravske Toplice, Zavarovalnica Triglav – območna enota Murska Sobota ter Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije.

Občinska gasilska zveza Moravske Toplice je priznanje za veliko požrtvovalnost pri nabavi vozila izročila še članom PGD Moravske Toplice.

Geza GRABAR

*Veseli božič
in srečno ter zadovoljno
novo leto 2000 Vam voščita*

OBČINSKA GASILSKA ZVEZA

**OBČINSKI ŠTAB
CIVILNE ZAŠČITE**

Moravske Toplice

Suhi Vrh

BOGATEJŠI ZA SIRENO

V poletnih mesecih so gasilci na Suhem Vrhu predali namenu sireno za alarmiranje.

Slovesnosti se je udeležilo kar enajst gasilskih društev.

Gasilci s Suhega Vrha so pred dobrima dvema letoma po skoraj treh desetletjih mrtvila ponovno oživeli dejavnost društva. Našli so gasilskega prijatelja in partnerja, ki jim je veliko pomagal pri opremljanju.

Tako je bilo tudi pri nakupu sirene. Novo pridobitev so gasilci s Suhega Vrha ob finančni podpori vaščanov, lastnikov vinskih kleti ter krajevne skupnosti Tešanovci namestili na novo streho obnovljenega in razširjenega gasilskega doma že lani. S tem se je požarna varnost na Suhem Vrhu in okolici še izboljšala, saj bo odslej alarmiranje hitreje in učinkovitejše.

Sicer pa načrtov več kot 40 zagnanim gasilcem in gasilkam s Suhega Vrha s tem ni konec. Tako si bodo prizadevali, da bi v dvorani gasilskega doma, ki je razširjen za garažo za gasilski avtomobil in pripadajočo opremo, uredili novi strop, prihodnje leto pa naj bi ob pomoči občine in krajevne skupnosti na novo uredili tudi pročelje doma.

Geza GRABAR

Foto: Geza GRABAR

OŠ Fokovci

OD BUČNEGA SEMENA DO BUČNEGA OLJA

Na osnovni šoli Fokovci so zadnje sredo v novembru učenci prijazno odprli vrata številnim zunanjim obiskovalcem, med katerimi so bili seveda najštevilnejši njihovi starši. Z namenom čimbolj nazorne predstavitve svojega življenja in dela na šoli so namreč pripravili Dan odprtih vrat.

Domiselna prireditev, s katero niso bili zadovoljni samo učenci in njihovi učitelji, temveč tudi številni radovedni obiskovalci, je namreč več kot imenitno uspela, v celoti pa je bil poplačan tudi nekajmesečni trud, ki ga je vseh 120 učencev šole skupaj z učitelji bodisi na razredni ali predmetni stopnji vložilo v projekt *Od bučnega semena do bučnega olja*.

Projekt je bil že drugi – lani so pripravili *Od lanu do platna*. Poleg tega so se učenci višjih letnikov doslej lotili tudi nekaterih projektov v okviru naravoslovnih in kulturnih dejavnosti. Mentorica projekta, katerega namen je z novimi prijemi opravljati redno pedagoško delo, je bila v sodelovanju s pedagoškimi delavci šole in ravnateljico Simono Grosman učiteljica kemije in biologije Sonja Tot.

Zaradi omejenih možnosti pridelovanja buč na šoli so učenci na šolskem dvorišču zasadili predvsem okrasne in jedilne buče, seme iz buč, ki se uporablja za olje, pa so dobili doma in pri okoliških kmetih. Projekta so se lotili interdisciplinarno in temo razdelili na različna področja raziskovanja: od zgodovine buč, vrste buč, njihovega življenjskega kroga, gojenja, šeg in običajev, njihove uporabne vrednosti v prehrani, kozmetiki in zdravstvu, posebej pa so se lotili pridobivanja bučnega olja: spoznanja enostavnega postopka pridobivanja bučnega olja iz semena v šolskem laboratoriju so primerjali z izkušnjami v bližnji oljarni ... Pri tem projektu so učenci uporabljali literaturo, hkrati pa tudi narodno izročilo – zgodbe staršev, babic in dedkov, ki so s svojimi pripovedmi obudili spomine na čase, ko so se ob večerih zbirali in lúpali bučno seme. Z njihovo pomočjo so nastali spisi učencev.

Mentorica Simona Tot pravi, da je to projekt vseh učencev in učiteljev šole. »Na razredni in predmetni stopnji se je projekt po tematiki razdelil na več manjših podprojektov, ki smo jih načrtovali v okviru različnih tematskih sklopov. Te so realizirali učenci v oddelkih od prvega do četrtega razreda, učenci na predmetni stopnji pa v okviru svojih predmetov. Projekt je obeležen s spoznavanjem narodnega izročila, v katerem otroci spoznavaajo civilizacijsko pot lastnega naroda na zanimiv, samoaktiven način. Dinamika življenja in sodobna tehnologija gospodinjstev otrokom preprečuje razumevanje temeljnih življenjskih opravil, kot je na primer pridobivanje živil in priprava hrane. Na podlagi ročnih izkušenj in primerjav s sodobnimi tehničnimi postopki pa otrok

razumeva sodobno tehnologijo,« je povedala mentorica.

Poleg domiselnega prospekta, kjer so navedene vse uporabne vrednosti buč, še posebej pa iz njih pridobljenega olja, so ob zaključku projekta izdali tudi uporabno zloženko – zbirko več kot petdesetih receptov *Buče na krožniku*, ki so jih v svojem okolju zbrali učenci sami.

Z nekoliko prirejeno vsebino projekta bodo sodelovali na tekmovanju turističnih podmladkov *Turizmu pomaga lastna glava*, veseli pa bi bili, če bi ga lahko predstavili tudi svojim vrstnikom po drugih šolah.

Že zdaj napovedujejo: v aprilu prihodnje leto bodo pripravili projektni teden pod naslovom *Gozd*.

Geza GRABAR

BUČI VELIKANKI

Letošnja letina ni bila rekordna samo po obilici spomladanskih padavin in muhastem poletju, temveč tudi po nekaterih rekordnih kmetijskih pridelkih. Dokaz za to sta tudi buči velikanki, ki sta zrastle Ivaničevim v Bogojini in jima zagotovo ni para.

Gospodinja Marija in njen sin Drago sta bila jeseni nemalo presenečena nad ne navadno velikostjo dveh buč, ki tehtata neverjetnih 37 oziroma 29 kilogramov.

Kot pravi gospodinja, so buče te vrste vsestransko uporabne, saj gre za buče, ki so zelo sladke. Seme ji je poslala hčerka Marija, ki živi v okolici Dunaja. Zatrnila nam je, da je mogoče iz njih narediti marmelado, kompot, dobre pa so tudi za kuho.

Ze lep čas sta veliki Ivaničevi buči prava atrakcija za številne krajanje in obiskovalce, ki se ne morejo načuditi taki velikosti. In ni jih malo, ki so si seme že rezervirali ...

Geza GRABAR

Najboljši športniki

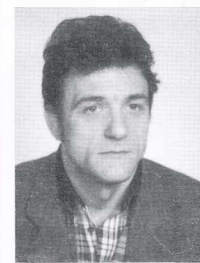
ROKOBOREC

FRANC PODLESEK

ŠPORTNIK TISOČLETJA

Komisija za izbor športnikov pri Občinski športni zvezi Moravske Toplice je tudi letos izbrala najuspešnejše športnike v občini v letu 1999. Na razpis je prispelo veliko predlogov, tako da člani komisije niso imeli lahkega dela.

Komisija, ki jo vodi Slavko Škerlak, je izbrala še najuspešnejšega športnika izte-

Franc Podlessek

kajočega se tisočletja v naši občini. Brez prave konkurence je ta prestižni naslov pripadel rokoborcu **Francu Podlesku** iz Noršinec, ki se je kot edini Pomurec udeležil Olimpijskih iger leta 1988 v Seulu.

Za najstarejšega športnika leta 1999 je bil proglašen **Edi Berden** iz Andrejec, odličen voznik na motornih cestno-hitrostnih dirkah.

Med člani so bili za najboljše športnike izbrani: atlet **Geza Grabar**, strelec **Robert Čontala** in nogometaš **Kristjan Kerec**. V mladinski kategoriji so enakovredne nagrade prejeli košarkar **Simon Moravec**, rokoborec **Slavko Miholič**, nogometaš **Miha Ivanič** ter karateist **Denis Ficko**, v ženski mladinski kategoriji pa igralka tenisa **Sanja Davidovski**, atletinja **Anja Cipot**, košarkarica **Darja Moravec** ter mladinke **Hokejskega kluba Moravske Toplice**.

Tudi v letu 1999 je bil za najboljši klub v občini Moravske Toplice izbran **Nogometni klub Čarda Martjanci**, sledi mu **Hokejski klub Moravske Toplice**, tretje mesto pa si delita **Strelska družina Sebeborci** in **Klub malega nogometa Prosenjakovci**. Za deset let uspešnega dela na področju kinologije pa je posebno plaketo in priznanje prejelo **Športno kinološko društvo Goričko Sebeborci**.

Za uspešen razvoj telesne kulture med mladimi ter za tekmovalne uspehe na šolskih tekmovanjih na vseh nivojih so bile nagrajene tudi vse tri osnovne šole v občini: OŠ Bogojina, OŠ Fokovci in DOŠ Prosenjakovci.

Najboljši športniki, športni klubi in šole so prejeli priznanja, plakete in knjižne nagrade.

Geza GRABAR

Rekreativni tek SLOVENIJA TEČE ZA ZDRAVJE

Zaključna prireditev letošnje vseslovenske akcije Olimpijskega komiteja Slovenije oziroma njenega odbora Šport za vse, ki je v obliki teka, hoje ali teka na smučeh obsegala kar 28 različnih športno-rekreativskih prireditev skozi vse leto (od februarja do septembra) in je zadnjo soboto v septembru potekala v Moravskih Toplicah, je minila v znamenju številne udeležbe iz vse Slovenije, vsem nastopajočim – tako tekačem tudi kot pohodnikom pa je bilo naklonjeno tudi zelo prijetno vreme.

Občinska športna zveza Moravske Toplice rekreativnemu teku posveča zelo veliko pozornost, saj vsako leto v občinskem središču meseca junija priredi Olimpijski tek, spomladi v različnih krajih odprto prvenstvo občine v krosu ter jeseni tudi občinsko prvenstvo v krosu. Le-to je hkrati tudi izbirno za sestavo občinske ekipe za nastop na slovenskem zaključku jesenskih krosov. Občinska športna zveza je letos z zaključkom omenjene akcije na področju organizacije tekaških prireditev naredila pomemben korak naprej. Občinska športna zveza se je namreč izkazala kot odličen organizator.

Program zaključne akcije Slovenija teče je bil zelo pester. Že v jutranjih urah se je na dveurni pohod na Jelovskov breg podalo 23 pohodnikov.

V hotelu Ajda pa so strokovnjaki analizirali letošnje akcije Slovenija teče. Kot je povedal Iztok Rink, vodja projekta Slovenija teče, ki se šele prav uveljavlja, je letošnja akcija prvič sofinancirala tudi Ministrstvo za zdravstvo, zelo pohvalno pa je, da dobiva iz leta v leto močnejšo medijsko podporo. Gorazd Cvelbar, sekretar odbora Šport za vse, je obljubil, da bodo namesto brošur že prihodnje leto kot vabilo na akcijo Slovenija teče izdelali letake oziroma zgibanke. Na priložnostnem srečanju, kjer so bili tudi predstavniki številnih tekaških prireditev iz vse Slovenije, ki so bili vključeni v letošnjo akcijo, so za letošnjo izvedbo prireditev najprizadenejšim gostiteljem

podelili tudi posebna priznanja Olimpijskega komiteja Slovenije oziroma njenega odbora Športa za vse. Ob Športni zvezi Sežana ter Turistično-rekreativskem centru Jezero pri Velenju je priznanje prejela tudi Občinska športna zveza Moravske Toplice za odlično izvedbo junjskega Olimpijskega teka.

Gorazd Cvelbar izroča priznanje Branku Recku, predsedniku OŠZ Moravske Toplice

Po krajšem kulturnem programu in nagovorih predsednika Občinske športne zveze Branka Recka, vodje projekta Slovenija teče Iztoka Rinka in župana Franca Cipota so se najprej podali na pot tekači na krajši, nekaj minut zatem pa še na daljši progi. Skupaj so jih našteji 320.

Tekaški progi sta potekali po Moravskih Toplicah in bližnji okolici; bili sta enaki kot na Olimpijskem teku, torej je bila tekačem na voljo krajša in ravninska ter daljša in nekoliko zahtevnejša 10-kilometrski proga.

Ceprav tek ni bil tekmovalne narave, najhitreje velja vsekakor omeniti. Na krajši progi so to bili **Bojan Brus** iz Žepovec, **Slavko Kumek** iz Gornje Radgone in **Drago Bregar** iz Domžal pri fantih ter **Sonja Roman** s Hodoša, **Lucija Cvetko** iz Murske Sobotice ter **Jana Pugelj** iz Velenja pri dekletih. Na daljši progi sta pri moških družno v cilj pritekla **Milan Kotnik** iz Radovljice in **Geza Grabar** iz Tešanovec, tretji pa je bil **Avgust Manfreda**, med dekleti pa so bile najhitreje **Darja Kokalj** iz Lukovice, **Polonca Horvat** iz Murske Sobotice ter **Metka Lindič** iz Šmarjeških Toplic.

Pomembnejši kot to, kdo je bil najhitrejši, so podatki o najstarejših oziroma najmlajših udeležencih teka. Najstarejša tekača sta bila 68-letni **Polde Dolenc** ter 62-letna **Kristina Mučič**, oba iz Maribora, ki sta nastopila na krajši progi, na daljši pa 62-letna **Uroš Lampe** iz Ljubljane in **Stanko Mučič** iz Maribora ter 58-letna **Rožica Lampe** iz Ljubljane. In najmlajši? Na krajši razdalji je to bila komaj enoletna **Robertina Rožanc** iz Radenec, na daljši pa sta bila najmlajša 13-letna **Jožek Jurjevič** z Murskega Vrha in **Matej Veren** iz Radenec.

Geza GRABAR

Kolesarstvo

NA III. REKREACIJSKEM MARATONU SODELOVALO 171 KOLESARJEV

Ob praznovanju III. praznika občine Moravske Toplice je Občinska športna zveza pripravila rekreacijsko kolesarjenje, ki je bilo zaradi pravega pozno-poletnega vremena zelo prijetno.

Kolesarje – našteji so jih 171 – je pot vodila po dveh različnih progah: krajši na 25 ter daljši na 50 kilometrov. Vodila je po območju celotne občine Moravske Toplice. Ker kolesarjenje ni bilo tekmovalno, so se lahko udeleženci kolesarskega maratona tudi tokrat ponovno naužili lepote neokrnjene narave, ki je prišla zaradi prijetnega vremena in številnih visokih razglednih točk še posebej do izraza na slikovitem Goričkem.

Nekateri kolesarji so pedale vendarle poganjali hitreje od drugih. Tako so krajšo progo, ki je vodila skozi Mlajtince, Ivance, Bogojino, Tešanovce in Sui Vrh nazaj v Moravske Toplice, najhitreje prevozili **Franč Smrke** iz Ljubljane ter **Ja-**

nez Šarotar in **Franč Cipot**. Na enkrat daljši progi – ta je bila speljana skozi Filovce, Bukovnico, Motvarjevce, Prosenjakovce, Ivanjševce, Ratkovce, Kančevce, Ivanovce, Andrejce, Sebeborce, Martjance in Noršince – pa so bili najhitrejši: **Stane Čuk** iz Kočevja, **Miroslav Kavčič** iz Žepovec ter **Silvo Lazar** iz Moravskih Toplic.

Najmlajši na prireditvi je bil 6-letni **Denis Kogovšek** iz Vrhnik, najstarejša pa 74-letni **Miroslav Mihec** iz Maribora ter 69-letna **Kristina Horvat** iz Murske Sobotice. Med skupinami so bili najštevilnejši kolesarji iz podjetja **Mura** (za kolesarjenje odločilo 30 zaposlenih) in iz **Pomurske banke** (13 kolesarjev).

Po prihodu na štartno-ciljni prostor, ki je bil tudi letos pri športnem parku Zdravilišča Moravske Toplice, je bil vsak udeleženec deležen malice, spominske majice in medalje.

Geza GRABAR

Moravske Toplice

VIVAT – HOTEL ZA STAREJŠE

Predvidoma do konca poletja prihodnjega leta naj bi dobil prve stanovalce hotel za starejše v Moravskih Toplicah, ki bo prvi hotel za starejše z nadstandardno ponudbo. S tem bo občinsko središče kot pomemben zdraviliški kraj tudi na področju varstva starejših naredilo kvaliteten korak naprej.

Gradnja hotela Vivat se je pričela sredi oktobra, ko je bila med partnerji, družbo Počitek-užitek iz Moravskih Toplic, ki je glavni nosilec investicije, Občina Moravske Toplice, Zavarovalnico Triglav in družbo Interling, podpisana lista o sodelovanju, istega dne so predstavniki partnerjev in direktorica hotela v izgradnji Cveta Temlin položili temeljni kamen.

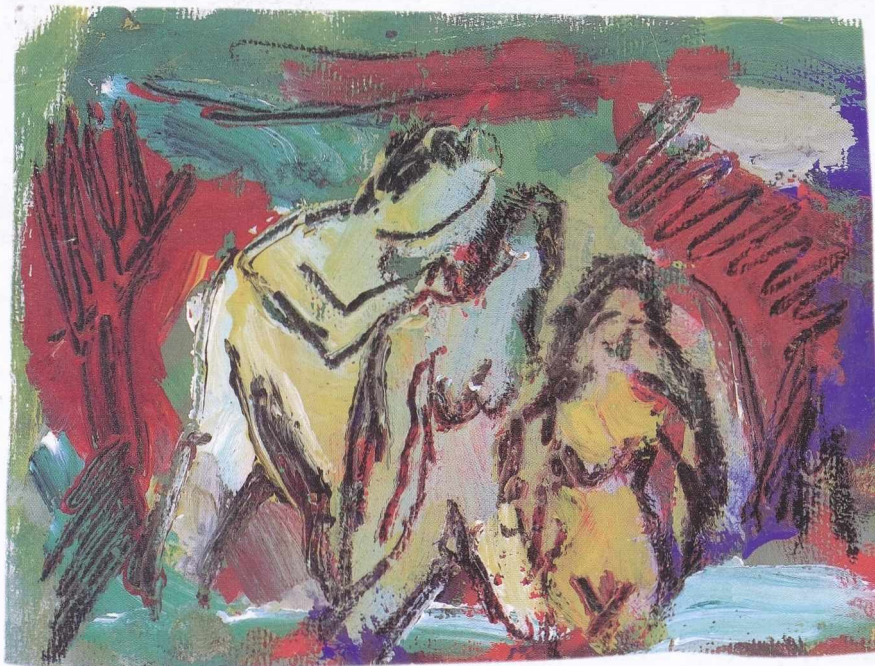
Hotel za starejše bo obsegal več kot 5.800 kvadratnih metrov površin, kjer bodo poleg vseh spremljajočih pro-

storov – tudi zdravstvenih in rekreacijskih – uredili 65 garsonjer ter 22 enoinpolsobnih stanovanj. Posebnost projekta, ki ne bo le klasičen dom za starejše, temveč bo v enem delu omogočal tudi nadstandardno nastanitev ter bogato ponudbo dodatnih vsebin, je v tem, da bodo lahko varovanci garsonjero ali stanovanje tudi kupili. Predračunska investicijska vrednost hotela Vivat je 815 milijonov SIT.

Geza GRABAR

*Vesel božič in srečno ter zadovoljno novo leto 2000
vam voščita*

DRUŠTVO UPOKOJENCEV
*
OBČINSKA ŠPORTNA ZVEZA
Moravske Toplice

NA ROBU REALNEGA - Mladi akad. slikar Robert Černelc iz Filovce je pripravil več kot 100 originalnih slik velikosti 15 x 20 cm, ki jih bo vodstvo Občine Moravske Toplice razposlalo kot božično-novoletne čestitke. Robert Černelc, ki je svoja dela že predstavil v občinskem razstavišču, je nedavno z odliko končal študij na ljubljanski ALU. *Čestitamo!*

Informativni list Lipnica izdaja občina Moravske Toplice, zanjo odgovarja Franc Cipot, župan • uredil: Ludvik Sočič, stalni sodelavec: Geza Grabar • prelom in fotoliti: Atelje Antolin • tisk: Solidarnost, december 1999 • Lipnica ni naprodaj – vsako gospodinjstvo v občini jo dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu občine, Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice, tel.: (069) 48-765, 48-810, 48-820, 38-500; faks: 38-502. Osnovne podatke o občini najdete na Internetu na naslovu: <http://www2.arnes.si/guest/msomt1/>

NOVIČKE

- ◆ TIC Moravske Toplice poziva prireditelje, da do konca letošnjega leta prijavijo prireditve, ki presegajo lokalni okvir. Za letni koledar prireditev!
- ◆ V Sebeborcih so predali namenu obnovljeno in razširjeno mrliško vežico, vredno več kot 13 milijonov SIT. Viri financiranja: samoprispevek, nabiralne akcije, prostovoljno delo, namenski prispevki.
- ◆ V občini Moravske Toplice je bilo v jenski nabiralni akciji zbranih 476 kubičnih metrov kosovnih in 1.046 kg posebnih odpadkov. Akcijo zbiranja že več let vodi občina v sodelovanju s podjetjem Saubermacher-Komunala Murska Sobota.
- ◆ V občinskem središču, Moravskih Toplicah, so temeljito obnovili Ulico na bregu (sanacija in novo asfaltiranje cestišča, sanacija mostov, dokončna ureditev kanalizacije in pločnikov).
- ◆ V Prosenjakovcih so se zbrale gospe in gospodje, ki so pred 45 leti obiskovali in končali madžarski pouk pri učitelju Istvánu Molnarju. Srečanje je bilo prisrčno.
- ◆ Četrty tabor mladih gasilcev je tokrat potekal v Andrejcih. Udeležilo se ga je več kot 70 mladih iz skoraj vseh PGD v občini.
- ◆ Janez Škalič poroča, da sta zlato poroko proslavila Marija in Emil Kerčmar iz Sela. Pred 50 leti sta se poročila v Črenšovcih. *Čestitamo!*
- ◆ Sodelavec Geza Grabar dopolnjuje informacijo o zadnjem ocenjevanju šunke. Poleg vinotoča Lipič-Passero sta bronasti medalji prejeli še dve družini iz naše občine: Gumilarjevi iz Andrejec in Cigutovi iz Noršinec. *Čestitamo!*
- ◆ Prebivalci narodnostno mešanega območja na Goriškem oziroma njihova narodnostna skupnost (v Občini Moravske Toplice jo vodi Tibor Vörös) so izrazili nezadovoljstvo z načinom, kako njihovo življenje in dejavnost spremljajo narodnostni mediji (Népszás, Radio MMR, TV Slovenija oziroma oddaja Mostovi/Hidak). Nasploh očitajo Lendavi, da ima preveč dominantno vlogo v Pomurski narodnostni skupnosti (Madžarski samoupravi po novem).

**VABIMO VAS NA
SILVESTROVANJE NA PROSTEM
PRED GOSTILNO »OLGE KU HAR«
V MORAVSKIH TOPLICAH**